

INDERØY KOMMUNE

Budsjett m/økonomiplan

2009 -2012

Rådmannens forslag datert 06.11

1. Innledning	3
2. Rammer og utviklingstrekk	5
3. Kommunale planer	7
4. Økonomiske oversikter	9
5. Kostra 2007	11
6. Statsbudsjettet 2009	13
7. Budsjett 2009 – hovedtrekkene i driftsbudsjettforslaget	15
7.1 Endringsoversikt finansiering og drift	15
7.2 Inntektsutviklingen	16
7.3 Lønnskostnadene – pensjon	17
7.4 Kapitalutgifter	18
7.5 Avsetninger	19
7.6 Driftsrammer generelt	20
7.7 Politisk virksomhet	21
7.8 Sentraladministrasjon og støtte	21
7.9 Kultur og informasjon	22
7.10 Skole, barnehager mv	23
7.11 Helse og sosialområdet	24
7.12 Næring, FDV og Var	
8. Investeringsbudsjettet	27
9. Enhetsbudsjettene – kommentarer	34

Tabeller

1. Innledning

1.1 Forord. Leseveiledning.

Budsjettforslaget er søkt beskrevet slik at det skal være mulig å identifisere endringer i tiltak og ressursbruk

Det vil ikke være slik at rådmannen omtaler alle forhold som kan være relevant for budsjettet. I den grad utgiftsposter eller inntektsposter ikke er kommentert, kan en legge til grunn at det ikke foreslåes endringer.

Det er mulig å lese **sammendraget** og få med seg, slik rådmannen betrakter det, de viktigste momentene i budsjettet. Gjennomlesning av avsnittene Hovedtrekkene i rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan gir en rimelig grundig beskrivelse av drifts- og investeringsprogrammet.

I siste del av budsjettokumentet gis beskrivelser av det enkelte budsjettområdet. Det er mye tekst og tall som skal bearbeides og det vil kunne skje at vi ikke har fått kryssjekket alt og eventuelt med avvik som konsekvens. Det beklager vi i så fall. Om det finnes tallmessige uoverenstemmelser, så er det budsjettforslagets talldel som gjelder. Om det er visse uoverenstemmelser mellom forutsetninger eller føringer lagt i teksten, så er rådmannens oppfatning gjengitt i hovedkommentarene.

Vi har framlagt budsjettet på nettonivå i henhold til gjeldende ansvarskontoplan. Nummereringen av kapitlene er i henhold til tidligere kontoplan. Dette er gjort for å gjøre budsjettspesifikasjonen lettere å gjenkjenne. Til formannskapetets møte 01.12 vil vi legge fram budsjettet spesifisert i henhold til ny ansvarskontoplan. Dette får ingen betydning for realitetsinnholdet.

1.2 Sammendrag

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan for 2009 til 2012 sikrer at kommunens tjenestetilbud over tid blir forutsigbart og fullt ut konkurransedyktig med andre kommuner.

Vi har fortsatt et relativt høyt kostnadsnivå og et høyt gjeldsnivå i forhold til inntektsgrunnlaget.

Det er derfor nødvendig å videreføre den stramme husholdning som har kjennetegnet budsjettopplegget for 2007 og 2008. Vi har satt fokus på effektivisering av driften, ført en stram stillings- og ansettelsespolitikk og økte egenfinansieringen. (eiendomsskatt og økte egenandeler) Dette har ført oss ut av Robek-lista og gitt oss både formell og større reell økonomisk handlefrihet.

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2009 søker å avveie behovet for fortsatt streng økonomisk husholdning med behov for å ta proaktive grep for å møte våre utfordring – både som tjenesteprodusent og samfunnsutvikler.

Forslaget til budsjett med økonomiplan reflekterer følgende hovedprioriteringer eller satsninger:

1. Det skisseres en samlet investeringsramme på ca 100 mill. kroner brutto i perioden.
2. Det absolutte lånegjeldsnivået økes med noen få millioner kroner. Lånegjeldens andel av driftsinntektene vil reelt sett bli redusert i størrelsesorden 20 % fram til 2012.
3. Investeringsplanen gir rom for de prosjekter som inngår i gjeldende investeringsplan og som omfatter utbygging av Sandvollan skole, nye lokaler for sentraladministrasjonen, utbygging av Demensboliger mv. I tillegg er det lagt inn nye investeringer vei, opprusting av kulturhuset m.v. "Demensprosjektet" forskyves ett år ut i tid.
4. Kulturcampus. Det foreslås avsatt investeringsmidler til et prosjekt for realisering av et utleiebygg til fylkeskommunen/Inderøy videregående skole og omgjøringstiltak og forbedring av Kulturhusets fasiliteter.
5. Stedsutvikling. Det avsettes midler til utbygging av Ness-området og ferdigstilling av tomtearealer for boligutbygging i grendene.
6. HMS. Vi har gjennomført en medarbeiderkartlegging. Driftsbudsjettforslaget og investeringsbudsjettet hensyntar behovet for ressurser til oppfølging.
7. Energiøkonomisering. Vi vil skjerpe fokuset på energiøkonomisering. Vi skal i løpet av høst og vår revidere vår energi og klimaplan. Det vil være nødvendig å avsette ressurser i investerings- og driftsbudsjettene.
8. Ombyggingstiltak for bedre logistikk og bedre arbeidsmiljø. Vi har over tid behov for å – som eksempel - investere i bedre kontorfasiliteter for våre lærere.
9. Budsjettopplegget legger til rette for en styrking av kommunens rolle som samfunnsaktør. Det foreslås årlige avsetninger til Næringsfondet.
10. Kvalitetskommuneprosjektet videreføres i 2009 og vil være et sentralt virkemiddel i forsøkene på å redusere sykefravær og deltid – i tillegg til et "instrument" for kvalitetsutviklingsarbeidet mer generelt.
11. Moderniseringen av IT-systemene er i stor grad gjennomført i 2008. I 2009 vil fokus være på å utnytte de nye mulighetene til beste for publikum, brukere og ansatte.
12. Informasjonsfunksjonen (ref den nye Kultur og informasjonsenheten) styrkes.
13. Driftsbudsjettene gjøres opp uten vesentlig reell økning i egenfinansieringen. Eiendomsskattesatser og grunnlag endres ikke. Egenandeler SFO og kulturskole reguleres opp med 5% - på nivå med lønnsveksten. Inderøya skal fortsatt ha et egenandelsnivå som er godt konkurransedyktig med våre nabokommuner på Innherred.

14. Politisk organisasjon. Det er budsjettert med et aktivitetsnivå om lag som inneværende år.
15. Kulturbudsjettet legges på samme reelle nivå som inneværende år. Informasjonsområdet styrkes.
16. Sentraladministrative tjenester. 2009-budsjettet reflekterer en underliggende bemanningsreduksjon på i underkant av 2 årsverk sammenholdt med situasjonen ved inngangen til 2008. (naturlig avgang) Ved fysisk samlokalisering, vesentlig oppgradering av IT-støtten, oppgaveomfordeling og kompetanseoppgradering skal volum og kvalitet på tjenester økes. Det gjelder så vel de gjennomgående administrative og publikumsrettede tjenester som tjenester på områdene Næring og Plan og Kommunal Teknikk.
17. Skolebudsjettet er stramt, men gir rom for å finansiere helårseffekter av årets timetallsutvidelse på barnetrinnet og utvidet timetall på barnetrinnet til norsk, matematikk og kroppsøving fra høsten 2009. Det settes av midler til kompetanseheving.
18. Helse og sosialbudsjettet preges av den sterke veksten i barnevernsutgiftene. Vi registrerer også at effektiviseringsmålsettingene på Pleie og omsorgsområdet ikke er nådd og de reelle rammene må styrkes noe. Vi må gjøre en overordnet vurdering av framtidig struktur.
19. Vedlikeholdsressursene til bygg og veg økes.

2. Rammer og utviklingstrekk

Befolkning

I 1970 var det 4823 innbyggere i Inderøy Det økte til 5827 i 1991. Etter 2000 har folketallet utviklet seg slik (tall pr 01.01. hvert år, og prognoser fra SSB etter 2007):

Årsklasse	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0-5 år	471	450	453	444	431	443	453	436	412
6-15år	859	887	911	936	936	935	917	893	869
16-66 år	3 679	3 671	3 711	3 726	3701	3 770	3 815	3830	3 800
67-79 år	524	513	507	495	493	500	494	492	496
80-89 år	238	246	233	231	218	219	224	236	229
90 år og +	31	30	39	38	40	41	35	33	30
I alt	5 802	5 797	5 854	5870	5819	5 908	5 938	5 920	5 836

Alderssammensetningen avviker betydelig fra landsgjennomsnittet når det gjelder gruppen 6-15 år. Inderøy har 15,1 % av befolkningen i denne gruppen mens landsgjennomsnittet er 13,2 %..

Den relativt høye ressursbruken på skole og oppvekstområdet er i vesentlig grad forklart ved denne forskjellen.

Aldersgruppen 16-66 år er på 64,7 % av befolkningen i Inderøy, mens landsgjennomsnittet er på 66,2 %.

Fremskrivninger viser en begrenset – om noen - veksten i gruppen over 80 år som er etterspørr sykehjems/institusjonsplasser. Dette må få betydning for vår vurdering av kapasitetsbehovet på området i økonomiplanperioden.

Boligbygging

Antall igangsatte boliger

										Prognose
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
23	13	47	8	24	46	35	16	16	6	10

Tallene viser en vesentlig reduksjon fra 2003. Den underliggende årsak er sannsynligvis en tendens til regional urbanisering og fokus på leilighetsbygg.

Inderøy har ikke på samme måte som Levanger, Verdal og Steinkjer vært i stand til å tilby alternativer på dette området.

Budsjettforslaget reflekterer ambisjonene om snarlig å få tilrettelagt bedre for boligbygging både i Straumen gjennom Ness prosjektet og i de andre grendene.

Arbeidsledigheten

Inderøy har gjennom mange år hatt relativ lav arbeidsledighet. Dette har bl.a. sammenheng med den gunstige beliggenheten i arbeidsmarkedet på Innherred i tillegg til et stabilt lokalt arbeidsmarked. Arbeidsledigheten er gjennomgående lavere her enn ellers i Nord-Trøndelag.

Vi har ikke tall for 2008, men arbeidsledigheten er i ferd med å øke igjen høsten 2008. Det vil også ramme Inderøy og vil – isolert sett – ha negative konsekvenser for kommunens økonomi.

Arbeidsledighet i % av arbeidsstyrken

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Inderøy	2,7	3,6	3,2	3,7	4	3,6	3,4	2,1	1,7
Nord-Trøndelag	3,2	3,7	3,6	3,7	4	3,9	3,8	2,2	2,1

Næringsliv

Vårt næringsliv har i stor grad et regionalt og nasjonalt marked. Næringslivet på Inderøy har vist seg tilpasningsdyktig i forhold til skiftende rammebetingelser og markedsforhold. Internasjonale

avtaler og tollbestemmelser vil kunne påvirke rammebetingelsene og mulighetene for videre utvikling i vesentlig grad.

Budsjettforslaget reflekterer en målsetting om å styrke kommunens evne som proaktiv tilrettelegger for og støtte til nærings- og samfunnsutvikling.

3. KOMMUNALE PLANER

3.1 Kommuneplan 2006-2018

Ny overordnet kommuneplan ble vedtatt av kommunestyret den 12. juni 2006 med basis i visjonen for landbruks- og kulturkommunen.

INDERØY – GJØR DET GODE BEDRE

Visjonen danner utgangspunktet for følgende grunnleggende prinsipper for kommunal virksomhet:

- Løse alle utfordringer ut ifra et bredt miljø- og kulturutgangspunkt.
- At all aktivitet og verdiskaping skal skje med et bærekraftig utgangspunkt hvor landbruks- og kulturverdier er grunnpilaren.
- Gi barn og unge utfordringer, kunnskaper og tilhørighet slik at de med en trygg verdiforankring møter tidens krav til livskvalitet og effektivitet.
- Vektlegge de prioriteringer som resulterer i en kommune med et positivt livsmiljø og livskvalitet.
- Invitere til og premiere engasjement og nytenking til felles beste.
- Vise stor åpenhet overfor utviklingen mot et flerkulturelt samfunn, nye ideer, alternativ tenking og et moderne levesett.

Overordnede mål

Det er knyttet overordnede mål til følgende områder:

- Næringsutvikling – ressurser – miljø
- Bo og leve
- Ungdom og kultur
- Frivillighet
- Kommunal tjenesteyting.

Det vises til selve plandokumentet. For kommunal tjenesteyting gjelder følgende målformulering:

- Inderøy kommune skal ha en innbyggerorientert tjenesteyting med kvalitetsbevisste og motiverte medarbeidere. Inderøy kommune skal ha en moderne og godt tilpasset virksomhet slik at innbyggerne blir tilbudt gode tjenester og service innenfor rammen av en sunn økonomi. Tjenestene skal være så gode at innbyggerne og næringslivet gir toppkarakter.

Strategier

Kommuneplanens strategier er formulert i form av 38 punkter for kommunens som henholdsvis tjenesteprodusent og tilrettelegger.

Et stort antall punkter har direkte eller indirekte relevans for økonomiplanarbeidet. Den overordnede økonomistrategi er formulert slik:

- Den kommunale virksomheten skal drives innenfor sunne økonomiske rammer med sikte på god balanse og oppbygging av reserver.

Budsjettet søker å følge opp kommuneplanens mål og strategier. Samtidig er kommuneplanen et overordnet dokument som naturlig nok ikke gir anvisning på kortsiktige prioritetsutfordringer.

3.2 Næringsplan

Visjon for næringsarbeidet:

Inderøy, landbruks- og kulturkommunen: Gode opplevelser, best på samhandling for utvikling og etablering.

Dette betyr:

- At kommunen ønsker å fremstå som en landbruks- og kulturkommune.
- At innbyggerne og tilreisende skal få gode opplevelser i kommunen.
- At arbeidet med næringsutvikling skal være preget av god samhandling mellom kommune og næringsliv.

Overordnede mål:

Det overordnede målene for Inderøy kommunes næringsplan er følgende:

- Inderøy kommune skal ha vekst i antall arbeidsplasser.
- Inderøy kommune skal ha vekst i innbyggerantallet, det langsiktige målet er 6200 innbyggere i 2010. Det tilsvarer en økning på 6,5% sammenlignet med innbyggertallet ved inngangen til 2004.
- Veksten skal skje på en slik måte at Inderøys kvaliteter m.h.t. kulturlandskap og bokvalitet ivaretas.

Generelle tiltak for å realisere næringsplanen:

- Infrastruktur, som for eksempel veger, tilgang til bredbånd m.m. er viktig både for å bevare og videreutvikle næringslivet i Inderøy. Derfor må spørsmål omkring infrastruktur tillegges stor vekt i kommunens løpende planarbeid og prioriteringer.
- For å sikre at næringsplanen blir et aktivt dokument skal næringspolitikk være et tema på årlige plan- og budsjettmøter i kommunen. Her skal det fokuseres på å finne nye konkrete tiltak for å lykkes i næringsarbeidet.
- Se for øvrig tiltakslisten i næringsplanen.

3.3 Miljøplan 2003-2010

Målsetting:

- En bærekraftig samfunnsutvikling som sikrer livskvalitet og livsgrunnlag både i dag og for kommende generasjoner.
- At aktivitetene i Inderøy skjer innenfor naturens bæreevne og at vi derfor ønsker å redusere ressursbruken og miljøbelastningen.
- Gjennom systematiske tiltak sikre og dokumentere at lover , forskrifter og interne målsettinger oppfylles gjennom å utvikle et kvalitetssystem.

Prioriterte miljømål:

- Sikre og utvikle det biologiske mangfoldet.
- Redusere forbruket av strøm og fossilt brensel.
- Ved kommunale nybygg og hovedombygninger skal alltid alternative energiløsninger vurderes.
- Redusere avfallmengden fra kommunale aktiviteter.
- Kildesortering skal innføres for all kommunal virksomhet.

3.4 Andre planer

- Hovedplan for helse- og sosial
- Psykiatriplan
- Måldokument for pleie- og omsorg
- Kvalitetsplan
- Strategisk plan for kvalitet i grunnskolen
- Barnehageplan

4. ØKONOMISKE OVERSIKTER

4.1 Lånegjelden

Kommunens lånegjeld er høyere enn kommuner det er naturlig å sammenligne seg med. Dette betyr at kommunen – relativt sett – er mer utsatt for eventuelle kommende rentekostnadsøkninger enn andre kommuner. Det er ikke grunn til å regne med at Regjeringen vil finne grunnlag for å kompensere en renteøkning opp mot et antatt normalnivå i de generelle overføringene.

I forbindelse med behandlingen av kommunens budsjett for 2007 uttalt fylkesmannen bl.a.:

- Inderøy kommune har en gjeld som ligger høyt over det anbefalte nivå på 70 – 80 % av driftsinntektene, og at gjeldsnivået nå også er svært høyt i nord-trøndersk målestokk.
- Fylkesmannen ser at det høye gjeldsnivået gir svært store utfordringer og bindinger i kommunens drift
- Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har gitt uttrykk for at 2 % netto driftsresultat eller tilsvarende 2 % disposisjonsfond, er et minimumsnivå som en kommune bør styre mot.

Tabellen nedenfor sammenfatter den historiske og forventet fremtidige utvikling:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt lån pr. 01.01	175 581	229 753	236 682	275 068	275 832	268 809	277 694	288 855	284 832
Avdrag	9 676	9 665	12 026	12 546	13 023	13 023	13 023	13 023	13 023
Nye lån	63 848	16 594	50 412	13 310	6 000	21 908	24 184	9 000	19 240
Totalt lån pr. 31.12	229 753	236 682	275 068	275 832	268 809	277 694	288 855	284 832	291 055
- herav lån varområdet	26 600	28 598	34 308	34 308	34 308	35 108	35 908	39 908	43 100
- herav øvrige fremmedfinansierte	68 736	67 995	65 048	63 422	61 836	60 290	58 783	57 314	55 880
Totalt lån eksklusive fremmedfin	134 417	140 089	175 712	178 102	172 665	182 296	194 164	187 610	192 055
Rentebærende aktiva						20 000	20 000	20 000	20 000
						5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Netto rentekostnader	4 088	5 038	6 292	9 204	12 600	12 440	12 885	13 443	13 240
Avdrag	9 676	9 665	12 026	12 546	13 023	13 023	13 023	13 023	13 023
Rentekompensasjon	2 352	1 802	3 292	3 841	4 500	4 304	4 304	4 304	4 300
Beregnet refusjon Var	1 594	1 777	2 285	2 705	3 270	3 219	3 221	3 708	3 850
Netto R/A belastet drift - anslag	9 818	11 124	12 741	15 204	17 853	17 940	18 383	18 454	18 070
Befolkning	5854	5870	5819	5908	5832	5832	5832	5832	5832
Skatt og rammetilskudd	160353	-164324	181810	186726	-190231	-208506	210050	210415	-210415
Lånegjeldens andel/generell inntekt	-109 %	-140 %	-130 %	-147 %	-145 %	-129 %	-132 %	-137 %	-135 %
Lånegjeld eks fremmedfinansiert	-84 %	-85 %	-97 %	-95 %	-91 %	-87 %	-92 %	-89 %	-91 %
Korrigert budsjettvekst og prisstign	-84 %	-85 %	-97 %	-95 %	-91 %	-87 %	-87 %	-79 %	-77 %

Garantiansvar

Beløp i 1.000 kroner	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Innherrred Renovasjon	4 730	4 568	4 484	4 452	5 063	5 256	4 613
Inderøyhallen AL	19 705	0	0	0	0	0	0
Røra samfunnshus AL	1 594	1 533	1 403	1 169	1 002	887	824
Røra IL		316	303	5 090	4 917	1 197	1 389
Inderøy kirkestue	28	0	0	0	0	0	0
Sandvollan samf.hus	1 080	1 024	960	877	790	709	613
Sund Folkehøgskole			6 310	6 057	5 805	5 552	5 300
Inderøy Idrettslag			800	0	0	0	0
Flyndra AS				380	340	300	650
Garanti private	29	20	25	15	5	0	0
Sum	27 166	7 461	14 285	18 040	17 922	13 901	13 389

Nedgangen i 2002 skyldes at vi tok over lånet til Kulturhuset på vel 18 mill. kroner.

Korrigert for forventet vekst i budsjetter og priser vil lånegjeldens andel av generelle inntekter reduseres fra 97% i 2006 og til 77% i 2012. Dette er en reduksjon på 20 prosentpoeng og innebærer at Inderøy kommune om 4 år vil være betydelig nærmere en "normal" bærekraftig lånegjeldsposisjon.

Pensjonsfond

Tallene for 2007 er foreløpig ikke lagt inn.

Felles kommunal pensjonsordning

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Belastet premie	9.651	11.902	10.226	11.412	10.627	13.013
Utbetalte pensjoner i løpet av året	3.457	4.071	4.086	4.719	5.247	5.375
Beregnet andel forsikringsfond mv.	74.655	86.536	95.857	109.526	119.191	121.540
Andel oppsamlet egenkap.tilskudd	1.664	1.981		2.338	2.758	3.281

Pensjonsordningen for sykepleiere

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Belastet premie	1.193	1.759	1.351	1.527	1.406	1.780
Utbetalte pensjoner	495	542	598	570	585	750
Beregnet andel forsikringsfond mv.	13.904	15.895	17.297	19.375	22.530	24.938
Andel egenkapitaltilskudd	299	327		403	522	685

5. KOSTRA - 2007

Fra 2005 har Statistisk Sentralbyrå foretatt en ny gruppering av kommunene i 29 kategorier. Vi er nå kommet i kategori/gruppe 11 sammen med bl.a. Klæbu, Namsos, Verdal, Rissa, Oppdal, Røros og Midtre Gauldal kommuner. Dette er mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger og middels frie disponible inntekter.

Kostra-tallene for 2007 gir som for 2006 få eller ingen svar på hvordan de økonomiske utfordringer skal håndteres. Inderøy kommune har tilsynelatende en relativ kostnadseffektiv drift, og det er ikke grunnlag i tallene for 2007 å identifisere tjenesteområder i Inderøy som spesielt kostnadseffektive eller kostnadsineffektive. Det er nyanser, men utfordringene er det totale driftskostnadsnivået sammenholdt med finansieringsnivået.

Kostra er bygd opp rundt 3 hovedparametre: Prioritering, dekningsgrad og produktivitet.

Prioritering er stort sett relatert til områdets andel av total ramme, kostnad per innbygger, og kostnad per innbygger i aktuell aldersgruppe som tjenesten i hovedsak skal betjene.

Dekningsgrad viser hvor stor andel av en definert målgruppe, oftest aldersrelatert, som mottar tjenester. Her legges også inn antall tjenesteytere på området, f. eks legeårsverk per 10.000 innbyggere.

Produktivitet viser kostnader per bruker på ulike deltjenester/funksjoner innen tjenesteområdet, på brutto- og nettonivå.

Rådmannen har valgt å ta ut et skjønnsmessig utvalg av grunnlagstall for disse parametrene, for å antyde noe om hvordan Inderøy kommer ut sammenliknet med et utvalg nabokommuner i tillegg til standard sammenlikningsgrunnlag.

Å måle tjenesteområder etter utgifter per innbygger eller områdets andel av kommunens total drift, blir i de fleste tilfellene misvisende, da de 2 store faktorene demografi (alders sammensetningen i befolkningen) og geografi ikke fanges opp.

Nedenfor er listet opp noen funn eller tendenser som kan leses ut av Kostratallene.

1. Når det gjelder frie inntekter i kroner pr. innbygger ligger Inderøy kommune 1.066 kr lavere per innbygger enn kommunegruppe 11, mot kr. 2.269 pr innbygger lavere i 2006. Det utgjør rundt 6,2 millioner kroner, en halvering fra i 2006. Forskjellen gjennomsnitt Nord-Trøndelag er 379 per innbygger Det utgjør.2,2 millioner kroner, en negativ utvikling på en halv million fra 2006.
2. Våre brutto driftsinntekter pr. innbygger er kr. 4.716 lavere enn kommunegruppen. Totalt utgjør dette rundt 27,5 millioner. Kommunens inntektsnivå er således relativt svakt. En av de avgjørende faktorene er her kommunens kompakte geografi som gir lite uttelling på avstandskriterier i inntektssystemet. Grovt sagt kan vi si at inntektssystemet ikke finansierer desentrale skolestrukturer i tettbygde kommuner !
3. De lave inntekter medfører at Inderøy kommune har mindre ressurser til tjenester og overføringer enn både kommunegruppen og Nord-Trønderske kommuner i snitt. Brutto driftsutgifter i kroner pr innbygger er kr. 5.666 mindre enn kommunegruppen, mot 5116 i 2006. Dette utgjør 32 millioner kroner totalt. I forhold til gjennomsnitt i Nord-Trøndelag utgjør dette 23 millioner kroner.
4. Vår lånegjeld pr. innbygger er kr. 9951 større enn kommunegruppen, mot kr. 11.752 i 2006. Dette er en reduksjon på nærmere 6 millioner i forhold til 2006 – se også kommentarer foran.
5. Noen generelle og spesielle funn kan være av relevans og verdt videre analyser:
 - a. Skolesektoren er mest ressurskrevende i Inderøy og disponerer en relativt stor andel av disponibelt budsjett. Dette reflekterer at aldersgruppen 6 – 16 år utgjør en større del av den totale befolkning enn landsgjennomsnittet og referansekommuner. Skoleverket framstår i 2007 som like kostnadseffektivt som sammenlikningsgruppene.
 - b. Kostnadene pr. bruker på pleie og omsorgsområdet ligger på et gjennomsnitt både for hjemmetjenester og institusjonsplasser. Andelen innbyggere over 80 år som har institusjonsplass er i snittet for omgivelsene, mens andelen i heldøgnsbetjente boliger er signifikant høyere i Inderøy enn i alle sammenlikningsgruppene.
 - c. Bevilgningene til kulturområdet fremstår ikke som spesielt høye.
 - d. Samferdselsområdet synes å være det eneste området hvor vi kommer ut med ”lave” kostnader uansett hvordan vi måler og hvem vi sammenligner oss med.

Nøkkeltall Kostra - 2007

Type nøkkeltall	Inderøy kommune	Levanger kommune	Verdal kommune	Steinkjer kommune	Leksvik kommune	Snitt gruppe 11	Snitt Nord-Trønd	Snitt Land(uOslo)
Gebysatser								
Foreldrebetaling SFO høg sats	1333	1393	1844	1944	1665	1804	1474	1716
Foreldrebetaling SFO lav sats	1057	978	1234	1300	1443	1007	993	977
Årsgebyr vannforsyning	2328	2075	2226	2155	4459	2225	2414	2355
Tilknytningsgebyr vann	5000	9200	5500	3000	34316	11499	9600	10865
Årsgebyr avløpstjeneste	4100	2465	3859	3058	1988	2974	2921	2723
Tilknytningsgebyr avløp	13000	23000	5500	16000	25367	14050	11416	12637
Årsgebyr avfallstjeneste	2409	2281	1875	2060	2558	2062	2391	2034
Kjøp av tjenester								
Andel kjøp fra andre off. virksomheter; administrasjon, styring og fellesutg. i %	5,8	2,9	2,5	0,2	13,9	3,2	3,5	2,5
Kommunal eiendomsdrift								
Netto drift i kr per innbygger	3219	2593	2447	3308	3566	2896	3019	2919
Netto drift i % av samlede netto driftsutg	10,4	8,7	8,1	10,4	9,3	8,3	9,3	9
Energikostn i % av brutto driftsutgifter	13,5	12,4	18,1	0,6	13,1	12,6	12	10,8
Finansielle nøkkeltall								
Netto driftsresultat i % sv brutt driftsinnt	-0,7	-1	1	-0,5	-0,1	0,3	0,2	1,9
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinnt	91	71,4	79,5	62,3	62,4	63,9	74,8	59,5
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinnt	204,3	185,2	184,9	166,3	179,1	183,4	186,8	173,7
Eiendomsskatt i % av brutto driftsinntekter	1	3,4	2,3	2		2,3	2	2,7
Barnehager								
Netto drift sektoren i % av kom netto drift	3,7	2,1	1,2	1,6	3,5	2,1	2	2,4
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	84,1	88,5	85,8	85,9	95,3	84	87,4	84,9
Andel barn i kom bh i fht alle barn i bh	74,9	20	52,2	30,1	58,3	62,3	50,5	51,8
Korr brutto driftsutg per barn i kom bh	111483	123688	91502	129712	106092	106368	105051	111689
Grunnskole								
Korr brutto driftsutg per elev	73774	73694	72500	74331	86099	75819	74907	73679
Gjennomsnitt gruppestørrelse barnetrinn	13,2	12,5	13,6	13,7	11,1	12,1	12,8	13,2
Gjennomsnitt gruppestørrelse ungdomstrinn	14,8	16,6	17,9	16,6	11,5	14,2	14,9	14,9

Nøkkeltall Kostra - 2007

Type nøkkeltall	Inderøy kommune	Levanger kommune	Verdal kommune	Steinkjer kommune	Leksvik kommune	Snitt gruppe 11	Snitt Nord-Trønd	Snitt Land(uOslo)
Kommunehelse								
Netto driftsutg per innbygger	981	1235	1211	1343	1685	1428	1411	1402
Legårsverk per 10000 innbyggere	8,6	8,8	8,1	8,7	10,7	9,4	9,4	9,1
Brutto driftsutg per innb 1-5 år, helsestasjon	5068	4103	4174	4179	9196	5632	4955	5068
Pleie og omsorg								
Netto driftsutg per innbygger 80 år og over	211108	213581	210268	207038	228205	239680	217443	244281
Netto driftsutg per innbygger 67 år og over	72420	73055	78713	71587	90357	88261	78018	85989
Netto drift kjernetjenester hjemmeboende	4994	5386	4544	6678	7337	6700	6004	5488
Netto drift per institusjonsplass	539300	609962	609339	586906	532690	584164	552574	598656
Plasser i inst i % av innb 80 år og oppover	15,4	12	16,4	12,9	18,1	18,2	16,5	18,5
Andel heldøgnsbem inst og bolig	39	23	25	38	19	30	34	28
Sosialtjenesten								
Netto driftsutg per innb 20-66 år	1483	1259	2659	2354	834	1925	1662	2173
Andel sosialhj. mottakere i % av innb. 20-66 år	3,1	3,3	4,8	4,6	1,9	4,1	3,8	3,9
Gjennomsnittlig utbet per stønadsmåned	3361	6103	6217	6779	5179	6023	5723	6109
Barnevern								
Netto dr per innbygger 0-17 år	4854	5325	3474	3837	4102	4188	3643	4470
Andel barn med tiltak i % av innb. 0-17 år	4,1	5,3	3,9	3,9	5,8	4,4	4,1	3,9
Brutto driftsutg per barn utenfor oppr. fam.	198605	187783	161000	189328	154909	215916	212264	211966
Kultur								
Netto drift kultursektoren per innbygger	1060	1045	1116	1359	1394	1363	1235	1462
Korr br driftsutg per bruker kulturskole	7281	10992	10768	9839	18468	12084	10214	12496
Net dr utg aktivitetstilb b og u per innb 6-20 år	224	173	372	411	127	539	384	772
Samferdsel								
Netto dr per innb, kom veier og gater	604	476	584	712	836	747	773	644
Lengde kom veier og gater per 1000 innb	13,2	10,7	11,8	13,6	14,4	12,6	15,3	9
Brutto dr per km kommunal vei og gate	46961	83694	50265	66870	57098	66354	57800	87153

Nøkketall Kostra - 2007

Type nøkketall	Inderøy kommune	Levanger kommune	Verdal kommune	Steinkjer kommune	Leksvik kommune	Snitt gruppe 11	Snitt Nord-Trønd	Snitt Land(uOslo)
Tilrettelegging og bistand for næringslivet								
Netto dr.utg. pr. innbygger	137	368	353	119	545	372	258	168
Brann og ulykkesvern								
Netto drift beredsk. mot brann og ulykke pr. innb.	523	570	416	686	604	574	551	526

- e. Når det gjelder egenbetalinger – for eksempel SFO – kan det se ut som om andre kommuner utnytter potensialer i større grad. Noe av dette kan ha blitt utlignet ved budsjettendringer 2008.
- f. Kommunal eiendomsdrift er gjennomgående noe høyere målt i netto drift per innbygger. Det kan skyldes at det er forholdsvis flere elever i grunnskolen, og medfølgende drift av skolelokaler. Det er en relativ endring i forhold til 2006, da driften lå på et gjennomsnitt.
- g. Barnehageområdet framstår i Kostra som rasjonelt drevet, selv med kommunal barnehagedrift i alle kretsene.
- h. Tilskudd til kirke driften per innbygger ligger noe over sammenlignbare kommuner.
- i. Utgifter til brann- og ulykkesvern ligger i 2007 på snittet for norske kommuner. Det er en endring fra 2006, da utgiftene var noe lavere enn for gjennomsnittet.

6. Statsbudsjettet 2009

Statsbudsjettet for 2009 er delvis en konsekvens av forventningen om en alminnelig nedgangskonjunktur. Regjeringen legger opp til økt bruk av ”oljepenger” for å gi rom for økt aktivitet i offentlig sektor og motvirke en forventet reduksjon i privat. Kommunerrammene øker mer enn forutsatt i kommuneproposisjonen for 2009. (ca 800 mlrd. kroner)

Som følge av omleggingen i inntektssystemet, med innføring av Nord-Norge tilskudd til Namdalskommunene og distriktstilskudd, får kommunene i Nord-Trøndelag, med noe få unntak, en betydelig sterkere vekst i overføringene enn landsgjennomsnittet. Inderøy kommune hører til de få unntakskommunene, men får delvis kompensert manglende distriktstilskudd med skjønnsmidler. Samlet kommer vi ut med en en rammevekst omtrent som snittet av kommunene i Nord-Trøndelag.

Nedenfor er sammenfattet elementer fra Statsbudsjettet 2009 som direkte eller indirekte virker inn på vårt budsjettopplegg. For så vidt gjelder veksten i **de generelle rammer eller frie inntekter** så legges det inn følgende ”forutsetninger”:

- Regjeringen fokuserer på skolesektoren. I de generelle rammer (frie inntekter) videreføres i 2009 430 mill. kroner som så langt forutsetningsvis har vært anvendt til utskifting av læremidler. (kunnskapsløftet) Regjeringen legger til grunn at de frigjorte midler benyttes til finansiering av forsterket opplæring i norsk/samisk og matematikk for 1-4 trinn fra høsten 2009.
- På generelt grunnlag forutsetter Regjeringen inntektsveksten gir rom for en ytterligere årsverksvirkning innenfor pleie og omsorgssektoren.

- Økte kommunale utgifter knyttet til NAV-reformen dekkes inn med i alt 70 mill. kroner.
- Den generelle inntektsveksten finansierer helårsvirkningen av utvidelsen av timetallet på barnetrinnet med 5 uketimer fra høsten 2008.
- Det forutsettes innført to timer fysisk aktivitet på barnetrinnet i grunnskolen fra skoleåret 2009-2010.
- De veiledende satser for sosialhjelpsstønad økes med 5% reellt – dvs. nærmere 10% nominelt.
- Tidligere øremerket bevilgning til opptrapping av tilbudet innenfor psykisk helse inngår fra 2009 i rammetilskuddet og kommunene vil ikke lenger bli avkrevd særskildt regnskaper for disse områdene. Et mindre beløp videreføres som øremerket tilskudd. Det gjelder tilskudd til igangsatte kompetansetiltak i kommunene, samt nye tiltak.
- Av mindre endringer nevnes; kommunene kompenseres med 20 mill. kroner for å dekke merutgifter til vaksinerings mot livmorhalskreft, og 23 mill. kroner til å dekke opp utgiftskonsekvenser som følge av lovendring (pasientrettighetsloven) som styrker rettsvernet til pasienter som mangler samtykkekompetanse.
- Bostøtteordningen styrkes vesentlig. Inntektsgrensen heves, person og finansieringskrav oppheves og boligkrav moderniseres. Nyordningen antas å øke antallet støtteberettigede med nærmere 50%. Rammetilskuddet reduseres som følge av antatt reduksjon i sosialhjelpsutgifter.
- Når det gjelder **øremerkede tilskudd** utgjør veksten i sum 3 mlrd. kroner til kommunesektoren samlet.

7. Budsjett 2009 – Hovedtrekkene i budsjettforslaget.

7.1 Hovedoversikt - endringer i forhold til opprinnelig og revidert budsjett 2008

	2009/ oppr 2008	2009/ revid 2008	Kommentarer
1 Skatt og ramme 2009	203306	203306	Prognose basert på folketall 01.07
2 Skatt og ramme 2008	184990	181254	Revidert budsjett juni 2007
3 Ukorrigert nominell økning	18316	22052	Økning i kroner
4 Tekniske endringer	3977	3977	Psykiatritilskudd innlagt i rammen
5 Korr nom økn skatt/ramme	14339	18075	Korrigert for tekniske endringer
6 Andre "generelle" inntekter:			Inntekter ført felles (ikke enhetsnivå)
7 - eiendomsskatt	-100	-100	Ingen endr i satser. Nedjustert anslag
8 - statstilskudd flyktninger	-1000	-1000	Tilskuddsperioden er over
9 - mva-refusjon investering		-1500	Vi bruker ikke mva-ref invest til drift
10 - skjønnsmidler barnehager	1200	1200	Budsjettet under felles
- inntekter avskrivninger	150	150	Avskrivninger/motpost utgift FDV
11 Samlet økning i gen inntekt	14589	16825	
12 Lønnsveksten	9557	7757	Inkludert pensjonsendringer
13 Realvekst rammer	5032	9068	Til disp drift, kapitalk og avsetn
14 Kapitalkostnader	-100	-100	Netto endring i renter og avdrag
15 Egenkapitaltilskudd	92	92	KLP- en viss økning
16 Avsetn/egenfinans invest	2537	4309	Disp.fond, næringsfond, investering veg
18 Reelt disponibelt drift	2503	4767	Til disposisjon for økte rammer enheter
19 Politiske organer m/revisjon	249	249	Valg og lønns-/pensjonskorreksjoner
20 Sentraladministr og støtte Kulturområdet	-300	100	AFP, budsjettkorrigering økonomi
21 m/informasjon	110	130	Informasjonsområdet styrkes noe
22 Skoler, barnehager mv	-352	498	Styrkingstiltak innarbeides.
23 Helse og sosial	2008	2422	Barnevern tilføres betydelige midler
24 Næring, FDV og Var	833	1413	Styrking vedlikehold mv (inkl avskrivn)

7.2 Inntektsutviklingen.

7.2.1 Skatt og rammetilskudd.

Anslaget over skatt og rammetilskudd settes til 203,3 mill. kroner. Økningen er på 22,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett vedtatt sommeren 2008. (18,3 mill. kroner-opprinnelig). Anslaget er i samsvar med oppdaterte anslag fra Norske Kommuners Sentralforbund.

Inderøy kommune kom ikke inn under ordningen med distriktsstilskudd i det nye inntektssystemet. Dette er imidlertid i vesentlig grad kompensert gjennom ekstra skjønnsstilskudd på 3 mill. kroner. Vi legger til grunn for økonomiplananslagene at dette skjønnsstilskuddet opprettholdes i perioden

Inntektsanslaget bygger på befolkningstall pr. 01.07.08. Det er befolkningsdata pr. 01.01.2009 som legges til grunn for inntektsutjevningen. I inntektssystemet slik det nå er utformet vil en befolkningsnedgang på 1 % gi en inntektssvikt på ca 1,2 mill. kroner.

Psykiatritilskuddet er fra 2009 overført til rammetilskuddet. Når det korrigeres for dette, er veksten i skatt og rammetilskudd nominelt på 18,1 (14,3) mill. kroner.

7.2.2 Andre generelle inntekter.

Eiendomsskatt, statstilskudd flyktninger, mva-refusjon investering og skjønnsmidler barnehager føres under fellesområdet i våre budsjetter og regnskaper og kan anses i praksis ikke-øremerkede midler.

Med en så vidt sterk økning i rammetilskudd og skatt, finner rådmannen det ikke nødvendig å foreslå økning i eiendomsskatten ved denne budsjett- og økonomiplanbehandlingen. Budsjettanslaget for 2008 er satt for høyt; det er så langt fakturert 2,83 mill. kroner inneværende år. Med en antatt vekst i grunnlaget for 2009 på ca 2% gir dette et budsjettanslag for 2009 på 2,9 mill. kroner.

Mva-refusjon til investeringer kan i 2009 i sin helhet benyttes til å finansiere drift. Fra 2010 reduseres trekkpotensialet med 20 % pr. år. Fra 2013 er denne muligheten eliminert. Inderøy kommune har et høyt gjeldsnivå. Det eneste naturlige for kommunen er å bruke mva-refusjonen til å finansiere investeringene – for å forebygge gjeldsopbygging.

Det var nødvendig å benytte mva-refusjon fra investeringer for å saldere revidert budsjett i 2008. Vi bruker ikke denne inntektsmuligheten i budsjettforslaget for 2009 – ei heller i de øvrige år i økonomiplanperioden.

Inderøy kommune vil fra 2009 ikke motta statstilskudd til flyktninger.

Skjønnsmidler barnehager anslås til 5,2 mill.kroner – på nivå med prognoseanslaget for 2008.

7.2.3 Generelle inntekter,

Den nominelle veksten er samlet på 16,7 (14,4) mill. kroner. Dette utgjør ca 8 % av samlede inntekter. Dette beløpet finansierer vekst/endringer i lønns- og pensjonsutgifter,

7.3 Lønnskostnadsveksten inkludert pensjonskostnadsendringer

Lønn

Det er budsjettet med 4,8 mill. kroner på området "tileggsbevilgninger". (1.09) Av dette er forutsatt 0,1 mill. kroner avsatt til formannskapetets disposisjon og 4,7 mill. kroner til å møte effekten av lønnsoppgjøret i 2009.

Lønnsveksten er i statsbudsjettet anslått til gjennomsnittlig 5% neste år. Prisveksten anslås til 3,6 %. Den såkalte deflatoren er i statsbudsjettet beregnet til 4,5%. (vektet gjennomsnitt av lønn og pris)

I henhold til KS sine oppgaver utgjør den så langt avtalte effekten av lønnsoppgjørene en gjennomsnittlig vekst på 4,9 % fra 2008 til 2009 for kommunene.

Beløpet på 4,7 mill. i lønnsreserve fremkommer slik:

Relevant netto lønnsgrunnlag:	170 mill. kroner
Behov for reserve 2009 – 2,6%	4,4 mill. kroner – ved forutsatt 5% snittvekst
Tileggsreserve:	0,3 mill. kroner

Budsjettforslaget gir således dekning for et beløp noe høyere enn statsbudsjettets forutsetninger.

Vårt budsjettopplegg legger til grunn at enhetene kompenseres for lønnsveksten, men må håndtere eventuell prisvekst innenfor det som vi i oppsettene har definert som reelle driftsendringer. Dette har vært budsjettpraksis lenge. Ettersom lønnsandelen varierer relativt lite mellom de ulike budsjettområdene, vil denne tilnærmingen i liten grad "forskjellsbehandle".

I forhold til **revidert budsjett** er det lagt 7,8 .mill. kroner i enhetsbudsjettene til å dekke endringer i lønns- og pensjonsutgifter..

Tallet 8,655 mill. kroner relaterer seg til revidert budsjett pr. juni 2008 og fremkommer som en summering av følgende elementer:

- avsatt felles til å dekke lønnsoppgjør i revidert budsjett 2008:
- avsatt felles til å dekke lønnsoppgjør i budsjettforslaget 2009:
- avsatt på enhetene til å dekke lønnsoppgjør i budsjettforslaget 2009:

Pensjonskostnader

Summen av belastet pensjonspremie i enhetsbudsjettene og budsjettet premieavvik budsjettet felleskapitlene utgjør den samlede pensjonskostnadsbelastningen i våre budsjetter.

Utviklingen i pensjonspremie, premieavvik, pensjonskostnad og egenkapitaltilskudd til KLP fra 2007 til 2009 ser slik ut – i henhold til oppgaver fra KLP og SPK:

Pensjonspremie og pensjonskostnadsbelastning

Arbeidsgivers andel i prosent	2007	2008	2009
Fellesordningen	15,0	18,0	18,0
Sykepleieordningen	15,0	19,73	17,0
Statens			
Pensjonskasse	9,9	9,9	11,2
Premieinnbetaling	15893000	19165000	20663000
Premieavvik (minus er innt.)	-889000	-4796000	-5570000
Netto pensjonskostnad	15004000	14369000	15093000
Egenkapitalinnskudd	563000	452000	544000

Til disposisjon etter at effekten av lønnsoppgjør og endret pensjonskostnad er dekket.

I forhold til revidert budsjett 2008 vil det være til disposisjon reelt 8 mill. kroner til å dekke økte kapitalkostnader, økte egenkapitaltilskudd KLP, og økte avsetninger/egenfinansiering investeringer og eventuell økning i driftsrammer.

7.4 Kapitalkostnader – utviklingen i netto renter og avdrag.

Generelt om renteutviklingen.

Det norske rentenivået falt markert etter årtusenskiftet og fram til 2005. Fra dette tidspunkt har styringsrenten økt 1,75% på det laveste til nesten 6% i 2008. Dette tilsvarer isolert sett en økning på 11 mill. kroner for Inderøy kommune med en lånegjeld på 275 mill. kroner.

Fra 2006 til 2008 har kommunen opplevd en relativt betydelig økt rente og avdragsbelastning.

Inderøy kommune har en låneportefølje bestående av flytende lån, lån knyttet til interbankrentenivåer (Nibor), og fastrentelån. Vi har hatt en fastrenteandel på ca 40 % i perioder. P.t. er denne andelen noe lavere.

Renten på våre lån med flytende rente er ved utgangen av november nærmere 7 % i snitt. Snittrenteanslaget i budsjettet for 2008 var 5,5 %. Fastrentene for 2009 nærmer seg 4,7 %.

Vi overvåker rentesituasjonen kontinuerlig og har for en periode innhentet uavhengig rådgivningsbistand for å gjennomgå vår finansieringsstruktur og optimalisere denne ut fra hensynet til 1) forutsigbarhet 2) risiko.

Så langt er budsjettet lagt ut fra en forutsetning om samme gjennomsnittlige rentenivå i 2009 som i 2008. Med tilnærmet samme effektive lånemasse – dvs. lånemasse som betjenes over driftsbudsjettene – blir anslaget over renter og avdrag for 2009 omtrent som i 2008.

I økonomiplanperioden er netto renter og avdrag svakt økende. Netto lånegjeldsnivå er kun svakt økende og rentenivået er antatt å ligge på 2009 – nivå.

Når det gjelder avdragsutgifter budsjetteres disse med 13,0 mill. kroner i hele økonomiplanperioden. Dette er på samme nominelle nivå som i 2008. Det innebærer en gjennomsnittlig nedbetalingstid på ca 20 år.

Nye lånopptak foreslås – med visse forbehold - ikke å overskride avdragsnivået i perioden sett under ett. Utover dette tilrås og lånefinansierte prosjekter hvor kapitalkostnadene dekkes inn gjennom 1) andre – som i tilfelle utleiebygg videregående skole 2) reduksjon i driftskostnader, som for eksempel energikostnader og forskotteringer – som tomtetilrettelegging mv.

Egenkapitaltilskudd

Våre anslag for pensjonskostnader mv bygger på oppgaver fra KLP og SPK. (lærerordningen) Ut fra gjeldende forutsetninger må påregnes en økning egenkapitaltilskuddet til KLP på kr. 92.000,- neste år.

7.5 Avsetninger/bruk av fond - egenfinansiering av investeringer.

Avsetninger er budsjettert netto på ansvar 1.98.

I revidert budsjett ble brukt 1,37 mill. kroner av et disposisjonsfond på 1,8 mill. kroner i salderingen. Det innebærer at vi på budsjettrevideringstidspunktet ikke hadde løpende inntekter til å finansiere driften, men måtte bruke av sparte midler. Kommunens disposisjonsfond er i utgangspunktet lavt og gir lite buffer mot uventende kostnadsendringer. Det foreslås å føre tilbake 1,37 mill. kroner til **disposisjonsfondet**.

Rådmannen vil videre tilrå at det settes av 0,5 mill. kroner ekstra til **næringsfondet** i 2009 og 1 mill. kroner de øvrige årene i økonomiplanperioden. Dette er begrunnet i behovet for å gjøre Inderøy kommune til en mer slagkraftig bidragsyter til verdiskaping og vekst.

Vi har behov for et mer slagkraftig fond av følgende grunner:

1. Inderøy kommune har hatt en viss befolkningsnedgang de tre siste årene. Vi har allerede lansert et prosjekt for å søke å møte utfordringene – så langt omtalt som ”Samfunnsutviklingsprosjektet”. Vi har grunn til å påregne særskilt bistand og medvirkning fra fylkeskommunen, men er avhengig å stille egne midler til disposisjon.

2. En forventet internasjonal konjunkturedgang vil også gi seg utslag i vårt næringsliv og samfunn og vil kreve at kommunen generelt forsterke sin innsats som samfunnsutvikler.

Rådmannen tar for øvrig sikte på å fremme en sak for om revidering av Næringsfondets retningslinjer. Rådmannen vurderer i denne forbindelse å foreslå en utvidelse av næringsfondets virkeområde og fokus og gjøre næringsfondet mer ”proaktivt” – og mindre søknadsavhengig.

Næringsfondet har p.t. en disponibel kapital på ca kr. 800.000,- og kan forvente et tilskudd fra fylkeskommunen på kr. 435.000,-.

Det foreslås å avsette ca 1 mill. kroner hvert av årene i økonomiplanperioden til egenfinansiering av vegopprustningstiltak.

Avsetningen over årene 2009 til 2012 spesifiseres således slik:

	2009	2010	2012	2013
Totalt	3020	4049	3429	3314
Avsetning næring:	500	1000	1000	1000
Avsetning investering veg	1000	1000	1000	1000
Disposisjonsfond:	1520	2049	1429	1314

Rådmannen vil presisere at disse avsetningene også kan betraktes som en buffer/driftsreserve. Denne utgjør nå 1,5% (i størrelsesorden) mot anbefalt over 2%.

7.6 Driftsrammene – generelt.

Budsjettforslaget legger opp til stram husholdning av driftsbudsjettene og fortsatt krav til omstilling. Dersom kommunen vil sikre seg økonomisk handlekraft i fremtiden, må organisasjonen i alle ledd gis økonomiske utfordringer.

Inderøy kommunes økonomiske utfordring er fortsatt knyttet til:

- for høye driftskostnader generelt, og lønnskostnader spesielt
- for høye rente og avdragsutgifter.

Budsjettforslaget fokuserer på å gradvis korrigere dette og sikre at kommunen:

1. får rom til å investere for fremtiden.
2. har ressurser til investeringer i kompetansebygging
3. har ressurser til å møte HMS-utfordringer
4. makter å vedlikeholde bygg og annen realkapital slik at utgiftene til bygg og anlegg blir lavest mulig over tid.

Det er nødvendig å presisere at Inderøy kommune ikke på noen områder fremstår med svake bemanningsløsninger sammenlignet med annen kommunal virksomhet. På de mange områder som naturlig etterlyser forsterket bemanning er det at følgende tiltakstyper vil være mer effektive for å møte utfordringene:

1. bedret organisering av arbeidet.
2. kompetanseutvikling
3. miljøtiltak

7.7 Politisk organisasjon

Budsjettområdet styrkes netto med kr 100.000,- forhold til revidert budsjett.

Aktivitetsforutsetningene fra inneværende års budsjett legges til grunn – med unntak av at det er satt av kr. 185.000,- til dekning av utgifter i forbindelse med valg.

Den faktiske aktiviteten ligger inneværende år noe over den aktivitet som er lagt til grunn for budsjett, slik at overskridelser kan påregnes.

Meraktiviteten inneværende år er knyttet til antall kommunestyremøter og bruk av politisk representasjon i utredninger, konferanser, nettverkssamlinger mv.

7.8 Sentraladministrasjon og støtte

I henhold til endringsoversikten økes nettorammen til sentraladministrasjonen med kr. 100.000,-.

Endringen fremkommer slik på budsjettområdene:

Ansv	2009/ rev 2008	Kommentar
1.12 Servicetorget	-300	Budsjettert omstillingskrav – se også sammenhengen med næring/Plan og FDV
1.17 Personal	200	I sin helhet forventede økte utgifter AFP
1.18 Økonomi	200	Uendret ressurs. Feilberegning budsjett 2008
Sum netto utgiftsendringer	100	

Fra inngangen til 2008 til inngangen til 2009 er tatt ut ca 1,5 årsverk fra de sentraladministrative områdene, herunder sentraladministrative funksjoner knyttet til næring, plan og FDV/Bygg og VAR

Budsjettforslaget kan kreve en ytterligere bemanningsmessig reduksjon og reflekterer krav om ytterligere effektivisering av sentraladministrative funksjoner - generelle administrative funksjoner, næring, plan og FDV/Bygg sett i sammenheng.

Under delansvarsområdet Personal er budsjetterte våre samlede AFP-utgifter. Etter at utgiftsnivået har vært konstant en periode, registreres en økning som må budsjetteres inn.

Delansvarsområdet Økonomi budsjetteres opp med kr. 200.000,-. Dette er en ren teknisk omregning. Det kan synes som om det er gjort en beregningsfeil i forbindelse med budsjett 2008.

Det vises til områdegjennomgangen nedenfor for en mer detaljert gjennomgang av budsjettforslaget.

7.9 Kultur og informasjon.

Budsjettområdet omfatter kulturkapitlene og ivaretar fra ultimo 2008 og 2009 også ansvaret for kommunens informasjonstjeneste.

Netto økningen i rammen er en følge av behovet for styrking av informasjonsområdet og innebærer at det innenfor enheten kan frigjøres mer tid til informasjonsarbeid – herunder Internett/Intranett.

Tilskudd til kulturelle formål, lag og foreninger mv videreføres på samme nominelle nivå som 2008. Det innebærer en viss reell innstramning.

Egenandelene på kulturområdet forutsettes økt med gjennomgående 5% - på samme nivå som lønnsstigningen. Dette innebærer en marginal realvekst i egenandelene som fortsatt er gunstige sammenholdt med nabokommunene.

7.10 Skole, barnehager mv

Utgiftsområdet omfatter skoler, barnehager, kompetansesenteret for voksne mv

Av endringsoversikten fremgår at nettorammen på området styrkes med kr. 498000,- sammenholdt med revidert budsjett.

Dette kan spesifiseres slik:

Endringer nettoramme skole, barneh mv	2009/ rev	
Oppvekstområdet med tilhørende ansvar	2008	Kommentarer
Godkjent revidert budsjett 2008	62056	Ref kommunestyresak 00189/08
Lønnsoverheng 2008	5280	Effekt av lønnsoppgjør og pensjon
Lønnskorrigert nettoramme	67336	Prisstigningen kompenseres ikke
Reell rammeøkning	498	Se endringsoversikten
Ny ramme 2008	67834	Se også driftsbudsjettet - spesifikasjon hovedomr
Helårsvirkning utvidet rammetimetall 2007	425	Timetallet 1.-4 . årstrinn økt med 7 skoletimer
Utvidet rammetimetall høsten 2009	200	3 timer fysisk aktivitet på 5. - 7. trinn
Styrking norsk og matematikk 1-4 årstrinn	570	Nasjonale føringer, jfr. departementalt rundskriv
Økte kostnader skoleskys	200	Fylkeskom har tatt bort tilskudd midtskyss
Etterutdanning lærere	300	Øremerkede tilskudd faller bort
Kjøp av skoleplass andre kommuner	500	Konsekvens av økt antall barn i fosterheim
Red utgifter kompetansesenteret voksne	-300	Mindre utgift admin flyktningetjenesten
Økning tilskudd private barnehager	150	Sikre likebehandling med egne virksomheter
Sum utgiftsøkninger	2045	Ved full inndekking av sentrale føringer

som forutsettes finansiert slik:

Økt øremerket statstilskudd barneh	645	Satsene økt med 5,5 % i forsl til statsbudsj
Økt foreldrebetaling SFO	57	Forslag om øking med 100 kroner per måned
Økte driftsinntekter - summering	702	Inntekter ført i enhetsbudsjettene
Bruk av egne fond	150	Fond kompetanse skole
Netto rammestyrking	498	Nettoramme endring i forhold til revidert budsj
Krav til egne innsparinger/omstilling	695	Utgifter nye tiltak fratrukket økte egeninntekter
Sum finansiering	2045	

Nettorammen foreslås økt reellt med kr. 498.000,- sammenlignet med revidert budsjett. I tillegg kompenseres lønns- og pensjonsmerutgifter med 5,28 mill. kroner som gir en ny nettoramme på 67,834 mill. kroner.

Utgiftskonsekvenser av nye tiltak og eller omlegginger av tilbud anslås til 2,045 mill. kroner.

Budsjettforslaget skal gi rom for nye styrkingstiltak, jfr. statsbudsjettets forutsetninger, om

styrking av matematikk, norsk og gymnastikk. Det forventes en økning i skoleskysstgifter som følge av endringer i fylkeskommunale retningslinjer. Vi budsjetterer med en vesentlig netto økning i kostnader som følge av økning i antallet barn i fosterhjem. Kostnadene til administrasjon av flyktningetjenesten reduseres. Den samlede effekten av tiltaksendringene anslås til 2,045 mill. kroner.

Utgiftsøkningen finansieres som beskrevet ved økte egeninntekter, bruk av fond, økt nettoramme og krav til egenfinansiering gjennom intern omstilling.

I forhold til **revidert budsjett** er det underliggende omstillingskrav for skoler, barnehager og andre kapitler innenfor ansvarsområdet beregnet til kr. 695.000,- Mereffekten av tiltak iverksett høsten 2008 anslås til kr. 425.000,- slik at omstillingskravet i 2009 utgjør i størrelsesorden kr. 270.000,- sammenlignet med kostnadsnivået ved utløpet av 2008. Dette utgjør ca 0,4% av netto og 0,3% av brutto budsjetttrammer.

I økonomiplanperioden 2010 til 2012 økes rammen (lagt inn på fellesutgifter grunnskolen) med ca 1% fra 67,8 mill. kroner til 68,4 mill. kroner.

7.11 Helse og sosialområdet

Helse og sosialområdet omfatter alle ansvar under helse og sosial og deler av ansvar 1.10 Felles – Tilskudd til Flyndra.

Området er underlagt endrede organisatoriske forutsetninger som følge av etablering av NAV og ny organisasjonsplan. Budsjettforslaget er organisert etter inneværende års ansvarsinndeling.

Som fremgår av endringsoversikten økes rammen for budsjettområdet med 2,42 mill. kroner i forhold til revidert budsjett og 2,0 i forhold til opprinnelig. Forslag til prioritering av tiltak følger av tidligere fattede vedtak, se også sak om budsjettendringer K-styresak 08/0098 hvor en kostnadseffektiviseringsplan 2009-2012 er redegjort for. Budsjettforslaget for 2009 tar ut helårsvirkninger av omstillingstiltak fremmet i denne saken.

Det er en ytterligere forventet økning i barnevernsutgiftene som er den viktigste begrunnelse for utgiftsøkningen. Fra opprinnelig budsjett 2008 til budsjett 2009 øker barnevernsutgiftene med i alt ca 2,8 mill. kroner. I dette ligger en viss netto bemanningsøkning – gjennom styrking av sekretærfunksjonen.

Rådmannen vil presisere at budsjetttrammen kan vise seg å være lavt anslått. Vi forutsetter at tallet på barn i fosterhjem og institusjon vil ligge på nivå med antallet ved utgangen av 2008. Dette er en meget optimistisk forutsetning, men jeg finner det ikke formålstjenlig å legge en annen forutsetning til grunn. Utviklingen på barnevernsområdet er et eksempel på hvilke problemer som oppstår for en kommune som ikke har reserver til å møte uforutsette kostnadsendringer med.

Pleie og omsorgsområdet kommer ut med en utilsiktet kostnadsvekst i 2008. Vi makter ikke å nå budsjettmålsettingene inneværende år. Delvis kan ekstraordinære forhold forklare dette, men området har et underliggende tilpasningsproblem på rundt 1,5 mill. kroner. En økt nettoramme på 0,7 mill. kroner innebærer i realiteten at vi må redusere nettoutgiften på området med 0,8 mill. kroner i forhold til løpende kostnadsnivå. Dette kan vise seg å være vanskelig å oppnå. Vi vil iverksette en grundig gjennomgang av bemanningsbruken på området - eventuelt ved hjelp av eksterne ressurser.

PU-området har nå sluttført arbeidet med bemanningsomlegging. Det innebærer konkret at bemanning på natt og kveld er redusert. Budsjetttrammen for 2009 er satt slik at nåværende driftsopplegg skal kunne gjennomføres.

Endringer av betydning i forhold til godkjent revidert budsjett er spesifisert nedenfor:

Endringer nettoramme helse og sosial mv	2009/ rev 2008	Kommentarer
Godkjent revidert budsjett 2008	69120	Ref kommunestyresak 00189/08
Lønnsoverheng 2008	4718	Effekt av lønnsoppgjør og pensjon
Lønnskorrigert nettoramme	73838	Prisstigningen kompenseres ikke
Reell rammeøkning	2422	Se endringsoversikten
Ny ramme 2008	76260	Se også driftsbudsjettet - spesifikasjon hovedomr

1.33 Økt dagtilbud demente	30	Rehab. Tilbud ved sykeheimen
1.33 Økt driftstilskudd fysisk institutt	40	Møte økende ventelister
1.33 Varmebassengbehandling	40	Jfr egen sak. Leklemåsen
1.34 Aktivisering funksjonshemmede	-250	Reduksjon eller tilpasning til etablert nivå
1.34 Barnevern	1440	En betydelig økning. Høg risiko for underbudsj
1.34 Lederstilling helse, rehab mv	500	Ny organisasjonsplan. Se også Nav-reformen
1.34 Økonomisk sosialhjelp	150	Økning satser, ref også kvalifiseringsprogram
1.34 Reduksjon stilling rusomsorgen	-285	Se også revidert budsjett/kostnadseffektiv
1.34 Jarlegården	75	Eget vedtak
1.35 Etterbevilgning Pleie og omsorg	700	Kostnadsbehovet er undervurdert
1.36 Kjøkken	142	Korreksjon budsjettgrl. Endret prisstruktur
1.37 Hjem og arbeid	-400	Styrking inntektssiden/tilpasning kostnader
1.10 Fellestjenester -Flyndra mv	-150	Det generelle tilskuddet til Flyndra - reduseres
1.10 Fellestjenester - EA mv	290	Tilskudd til EA/psykiatri mv økes
Ikke spesifisert	100	
Sum utgiftsøkninger/inntektsreduksjon	2422	

som forutsettes finansiert slik:

Økt nettoramme	2422
----------------	------

<i>Underliggende krav til omstilling</i>	<i>800 I forhold til det faktiske kostnadsnivå 2008</i>
--	---

Rådmannen har lagt inn en svak vekst i driftsrammene for området – budsjettert under Pleie og omsorg – fra 2010 til 2012. Rammen økes med kr. 300.000,- pr. år i perioden. Dette viser hvor lite økonomisk handlingsrom vi egentlig har, jfr. planene om demensutbygging, Distriktsmedisins senter mv.

7.13 Næring, FDV og VAR

Området omfatter ansvarsområdene til virksomhetsområdet Næring og Plan og Kommunalteknikk.

Som fremgår av oversikten økes rammene for området med 1,413 i forhold til revidert budsjett og 0,43 mill. kroner i forhold til opprinnelig.

Rammeendringene vedrører i avgjørende grad området Kommunalteknikk.

Endringsspesifikasjon Næring og Plan

2009/
rev 2008 Kommentar

Utgiftsøkninger	(andre utgifter enn lønn)
Prisøkning drift bygg	400 Annen prisvekst. Kulturhuset opp 4,5%
Økt vedlikehold bygg	830 Ekstraord vedlikehold
Økt vedlikehold veg	300 Ekstraord vedlikehold
Økte overføringer brannvern	273 Økte overføringer brannvern
Økte avskrivninger	150 Som følge av nyinvesteringer
Økte egeninntekter	-240 Økte husleier
Krav til omstilling	-300 Omstilling – timetallsreduksjon
Sum netto utgiftsendringer	1413 Økt nettoramme

Budsjettforslaget innebærer en relativt vesentlig styrking i forhold til revidert og en begrenset styrking i forhold til opprinnelig.

Rammen for samferdsel justeres opp til nivå med opprinnelig budsjett for 2008. Se også investeringsplanen for økonomiplanperioden på dette området.

Budsjettrammen for 2009 gir rom for en begrenset aktivitetsøkning. Av enkeltprosjekter som vil bli prioritert nevnes utskifting av vinduer/isolering ved Sykeheimen. Det er vedlagt budsjettet en oversikt over aktuelle vedlikeholdsprosjekter på byggområdet. Listen reflekterer et betydelig behov for innsats og behov for opptrapping.

Rammetilskuddet til Inn-Trøndelag Brannvesen har økt noe mer enn gjennomsnittlig kostnadsvekst. Samtidig viser Kostra-tallene at Inderøy kommunes utgifter på området er lavere enn gjennomsnittskommunen.

I budsjettet er lagt inn en økning i tilskuddet til Inn-Trøndelag Brannvesen i samsvar med styrets vedtak. Vi er kjent med at administrasjonens forslag til budsjett for Steinkjer legger opp til en mindre økning. Det vil i siste omgang være representantskapet i Inn-Trøndelag Brannvesen som beslutter tilskuddsnivået.

Vi forutsetter en generell omstillingseffekt på kr. 300.000,- gjennom energiøkonomisering og bemanningstilpasninger. (naturlig avgang)

Enhet for plan og næring. Vi legger til grunn at området gis samme ressursmessige rammer og muligheter som før.

Vi vil i tidlig 2009 ha på plass det samme antall spesialrådgivere innenfor området Plan og Næring og Kommunalteknikk som tidligere. Den samlede stillingsprosenten vil være noe økt.

Vi har i oversikten inkludert vedtatt økonomiplan 2008-2011 som referanse for budsjettforslaget. Kommentarene, og som stort sett er hentet fra vedtatt økonomiplandokumentet, omhandler kun de prosjekter som påregnes å ha aktivitet fra 2009 og fremover.

8. Investeringsbudsjettet.

Investeringsbudsjettet for økonomiplanperioden er spesifisert i tabell nedenfor.

8.1 Administrasjon mv

Nye lokaler for sentraladministrasjonen og tilhørende funksjoner/avlede prosjekter.

Nye lokaliteter for sentraladministrasjonen er besluttet lagt i tilknytning til helsehuset. Det er i disse dager igangsatt et forprosjekt(er) som skal utrede grunnlaget for endelig plassering, innhold og utforming. Målsettingen er å kunne ta i bruk nye lokaler fra medio 2010.

Flere forhold av betydning for endelig hovedkonsept er ikke avklart. De viktigste er:

1. Andelen nybygg. I utgangspunktet tar investeringskalkylene utgangspunkt i nybygg. Det pågår i disse dager forhandlinger med leger og fysioterapeuter med det utgangspunkt at leger og fysioterapeuter ønsker å drive i egne lokaler. Dersom så skjer vil det være aktuelt å disponere en større eller mindre del av nåværende lokaliteter til sentraladministrasjonen.
2. Familiesentral. Det er gjort et prinsippvedtak om opprettelse av en familiesentralløsning i Inderøy. I regi av Kvalitetskommuneprosjektet utredes i disse dager et hovedkonsept – herunder et forslag til lokalitetsløsninger.
3. Inderøy som vertskommunefunksjon for regnskap- lønn og fakturering fra 2010. (Invest) I dimensjoneringen av investeringsrammen er dette så langt i begrenset grad hensyntatt. (implisitt kun hensyntatt det antall arbeidsplasser som opprinnelig var tenkt dekket opp) Dersom samtlige arbeidsplasser i Invest-økonomi fysisk skal ha tilhold i lokaler på Inderøy, vil det være behov for ytterligere 250-300 kvm. Dette utredes i disse dager.

Det er satt av 18,7 mill. kroner i økonomiplanperioden – totalt (med tidligere bevilgning) gir dette et kostnadsoverslag på 20,7 mill. kroner.

Kalkylen er justert opp med reelt sett 2,3 mill. kroner fra vedtatt økonomiplan og hensyntar følgende forutsetninger:

1. Administrasjonsløsningen isolert.	18,4 mill. kroner
2. Foreløpig avsatt avlede prosjekter:	2,3 mill. kroner

I 1.000 kroner	Økonomiplan			Vedt budsj 2008	Budsjett og øk. 2009-2012 Investerings og finansiering				Finans				Renter og Beløstet			
	2009	2010	2011		2012	Buds 2009	2010	2011	2012	Sum periode	Lån Tidl	Nye 125 %	Mva Egen finans	Drifts konsekv	4,70 % (helårs)	Beløstet regnsk 2009
Administrasjon																
IKT				1283	1000				1000	0	800	200			198	90
Kontorbygg	7000	7700			5000	13170			18170	2000	12536	3634		-200	903	
Undervisning																
Røra skole -heis og ventil					2000	11200			13200	0	10560	2640			760	
Sandvollen Skole	4500	5500	2000													
Helse- og sosial																
Omsorgsboliger demente		7000	16000				3000	17806	20806	0	16645	4161			1198	
NAV-utbedring				550												
Kulturcampus/vg skole																
Kulturcampus/vg skole					1500	1500			3000	0	2400	600			173	
Andre - omgjør bygg																
Utbedring etter branntilsyn	500	500	500	500	1500	500	500	500	3000	0	2400	600			193	100
HMS, omgj bygg					1000	1000	1000	1000	4000	0	3200	800			257	50
Utbygging/boligtomter																
Gjæsåsen - boligfelt				1000	1000	1000	1000		3000	0	2400	600			173	50
Boligtomt tilrettelegging					1000	1000			10000	0	8000	2000			576	200
Ness-prosjektet- Straumen				500	10000											
Plan/oppmåling/bygge																
Nytt kartgrunnlag					110	110			220	0	176	44		-26	26	0
GPS-utstyr					200				200	0	160	40		-24	24	0
Veg/Gater																
Gatebruksplan Straumen																
Opprusning kommuneveier		2000	2000		3000	2000	2000	2000	9000	0	3200	1800	4000		518	100
Gangveg Arfallet				830	200				200	0	160	40			12	12
Trafikk/parker kulturhus					1000				1000	0	800	200			58	
Busstopp Flaget					125				125	0	100	25			7	
VAR-Tjenester																
Ledningsnett/høydebas		1000	1000	1000	1000	1000	5000	4000	11000	0	8800	2200			634	
Totale investeringer	13000	23700	21500	5663	28635	31480	12500	25306	97921	2000	72337	19584	4000	-250	5708	602

I 1000 kroner	t økonomiplan				Vedt budsj 2008	Budsjett og øk. 2009-2012 Investerings og finansiering				Sum periode	Finans			Renter og avdrag Belastet		
	2009	2010	2011	2012		Buds 2009	2010	2011	2012		Lån Tidl	Mva 125 %	Egen finans		Drifts konsek 4,70 % (helårs)	Belastet regnsk 2009
	0	0	0	0		0	0	0	0							
Dekkes av kapitalfond	2600	4740	4300	1133	5727	6296	2500	5061	19584							
Dekkes av MVA-komp invest.	0	0	3000	0	0	0	0	0	0							
Statsliskudd	0	0	0	0	0	0	0	0	0							
Egenfinansiering (drift)	10400	18960	14200	4530	21908	24184	9000	19245	4000							
Lånebehov									74337							
-herav behov nye									72337							
Lånebehov eks VAR					800	800	4000	3200	63537							

Vi legger så langt til grunn nybygg, 45 arbeidsplasser (inkludert vertskommunefunksjon økonomi), kvm pr arbeidsplass 20 og kr. 20.000,- i kvadratmeterpris.

Det foreslås avsatt anslagsmessig 2,3 mill. kroner til avledede prosjekter. I dette ligger investeringsbehov for å få til en samlet god løsning.

Utbygging av administrasjonsbygg vil kreve investeringer i – eller fjerning av – hele eller deler av samfunnshuset. Planene om en familiesentral lokalisert til helsehuset kan også naturlig sees i sammenheng med dette.

Disse prosjektene vil etter hvert naturlig synliggjøres som egne prosjekter.

Prosjektet vil på helårsbasis belaste driftsbudsjettet med ca 0,8 mill. kroner. En vesentlig del av synergieffekter ved sammenslåing av de sentraladministrative funksjoner, er tatt ut i forbindelse med den midlertidige samlokaliseringen i Samfunnshuset. (etter budsjettet for 2009 ca 2,5 årsverk)

Som anført i sak om lokalisering av fremtidige lokaler for administrasjonen er likevel lokalisering av sentraladministrasjonens lokaler i tilknytning til helsehuset det samlet sett gunstigste – økonomi og funksjonalitet sett under ett.

8.2 Skole mv

Prosjekt – Utbygging av Sandvolla skole

Sandvolla skole er bygd tidlig på 50-tallet, og det er ikke gjort vesentlige endringer etter dette for å tilpasse skolen nye tider og nye driftsformer.

Elevtallet er gått opp fra rundt 80 til 140 i løpet av en 15 – 20 årsperiode. Klasserommene er gjennomgående små, uten avlastingsarealer som grupperom eller fellesarealer. Skolen har delvis løst dette å ta i bruk korridorene til undervisningsformål. Ved brannsyn i oktober 2005 kom pålegg om å fjerne all møblering i korridorene umiddelbart. Dispensasjonsforespørsel ble skriftlig avslått i januar 2006.

Det er åpenbart at Sandvolla skole ikke kan driftes i henhold til moderne krav uten bygningsmessige omgjøring og utbygging. Dette foreslås løst ved påbygg i to etasjer i hele skolens lengderetning mot sør.

Formannskapet har allerede vedtatt å tilrå oppstart av forprosjekteringen. En egen sak vil bli fremmet til møte i kommunestyret 3. november. Uten vedtak om utbygging nå vil kommunen kunne bli tvunget til å iverksette dyre midlertidige brannforebyggende tiltak.

Påbygg og moderate ombygginger i eksisterende areal er beregnet til å koste 13,2 mill. kroner. Anslaget fra gjeldende økonomiplan er justert opp med 10%. Det må presiseres at anslaget er usikkert.

På helårsbasis vil økte rente og avdragsutgifter utgjøre kr. 845.000,-.Nybygget vil åpenbart gjøre driften av Sandvollan blir mer effektiv. Denne effektivitetsforbedringen vil ikke kunne taes ut i form av reduserte driftskostnader, men i form av bedret tilbud og arbeidsmiljø.

8.3 Helse og sosial

Utbygging demensboliger/styrking av korttids- og rehabiliteringstilbud innen pleie og omsorg.

I løpet av første halvår 2008 ble gjennomført en utredning for å se på alternative løsninger til det opprinnelige Solstad-prosjektet. Prosjektet hadde som siktemål og styrke tilbudet til demente, men like mye å frigjøre plass ved Inderøy sykeheim for å styrke korttids- og rehabiliteringstilbud.

Det foreligger en utredning fra et utvalg som tilrår et prosjekt omfattende 16 omsorgsboliger, herav 8 øremerket demente i første omgang. Utvalget tilrår at boligene forutsetningsvis lokaliseres til Ness-jordet – langs aksene sykeheimen og omsorgsboligene. Dette kan gi visse driftsøkonomiske fortrinn.

Hovedutvalg folk er gitt en særskilt orientering om innstillingen fra utvalget. Rådmannen har så langt ikke lagt fram prosjektet til realitetsbehandling. Det har vært naturlig å se på prosjektet i sammenheng med økonomiplanrevisjonen.

Det er etter rådmannen skjønn nødvendig å se nærmere på hele konseptet og konseptløsningen. Følgende forhold tilsier dette:

1. Vår institusjonskapasitet er p.t. rimelig i samvar med det som må antas å være behovet.
2. Befolkningsframskrivning viser en relativt stabil (i en periode fallende) antall personer i kategorien over 80 år fram til 2020. Dette er den aldersgruppen som "bruker" institusjonsplasser.
3. Samlet sett har Inderøy kommune, se Kostra, en relativ god dekning av institusjonsplasser med heldøgns beredskap – PO og PU sett under ett. Dette er kostbare løsninger.
4. Rådmannen registrerer at kostnadsveksten på helse og sosialområdet samlet er vesentlig sterkere enn opprinnelig forutsatt. Vi registrerer betydelige budsjettutfordringer, jfr. også budsjett og økonomiplanforslaget hvor pleie- og omsorgsområdet foreslåes styrket med 0.7 mill. kroner for å sikre et forsvarlig driftsnivå. Dette gjør det vanskelig å forsere fram et enkeltstående prosjekt med sannsynlige merkostnader til drift på 3-4 mill. kroner på årsbasis. Økonomiplanen gir ikke åpenbare svar på hvordan dette eventuelt skal dekkes inn.
5. Det er lansert et forslag om Distriktsmedisinsk senter i Steinkjer. Inderøy er invitert med på dette og en egen sak om et hovedprosjektet vil bli lagt fram til

politisk behandling i november/desember. Det er uansett nødvendig å se disse prosjektene i sammenheng.

Det avsettes 20 mill. kroner i investeringsmidler til formålet. Budsjettmidler til prosjektering er i forslaget lagt inn fra 2011.

Rådmannen ser helt klart nødvendigheten av å styrke demenstilbudet, korttids- og rehabiliteringstilbudet over tid. Vi må i 2009 gjennomføre en ny vurdering av mulighetene for å styrke tilbudet uten at det etableres nye døgnbemannede enheter.

Jeg vil ikke utelukke at en slik vurdering kan gi grunnlag for å forsere investeringer på pleie og omsorgsområdet – men i så fall uten at det medfører en økning i bemanningskostnader i det omfang som så langt har vært forutsatt.

8.4 Kulturcampus – Kulturhuset/utbygging videregående skole.

Det er igangsatt et prosjekt for å se på mulighetene for å realisere neste byggetrinn ved Inderøy videregående skole i form av et utleiebygg oppført i kommunal regi. Det er så langt skissert behov for arealer i størrelsesorden 600 kvm

I denne sammenheng utredes også kritiske behov for omgjøringer/ombygginger i Kulturhuset, herunder mulighetene for omrokeringer av arealer mellom ulike formål/leietakere for best mulig samlet utnyttelse. Det er også aktuelt å se på mulighetene for bedre romløsninger for Mint.

Kulturhuset har behov for opprustning. Kulturhuset er kommunens signalbygg fremfor noe og må ikke tillate forfall. Fra kulturhusets side pekes spesielt på garderobefasiliteter, hallgolv og konsertsal.

Ettersom utredningen er i en tidlig fase finner ikke rådmannen det naturlig å legge inn et investeringsbeløp for oppføring av et eventuelt utleiebygg til Inderøy Videregående skole. Det forutsettes uansett at fylkeskommunen vil dekke kapitalutgiftene ved et eventuelt utleiebygg gjennom husleie.

Derimot tilrår rådmannen at det settes av 3 mill. kroner til opprustning- og omgjøringer i Kulturhuset – fordelt med 1,5 mill. kroner i 2009 og 2010. Disponeringen av disse midlene blir å ta opp etter at kommunens og fylkeskommunens ”fellesprosjekt” er ferdig utredet.

8.5 Andre investeringer - bygg

Prosjekt – Større utbedringer etter branntilsyn

Vi har fått konkrete pålegg fra brannvesenet om utbedringstiltak.

De samlede pålegg anslås å utgjøre 6,4 mill. kroner, herav 2 millioner kroner knyttet til samfunnshuset. Det er satt av 2,5 mill. kroner i perioden slik at samlet bevilgning fra 2008 til 2012 blir på 3 mill. kroner.

Dette vil gi rom for å gjennomføre påleggene, med unntak av tiltak i Samfunnshuset.

I 2009 vil bli prioritert overrislingsanlegg ved Inderøy sykeheim.

Prosjekt – annen ombygging/energiøkonomisering.

Det foreslåes satt av en ramme på i alt 4 mill. kroner fordelt på hvert av årene 2009 til 2012.

Investeringsmidlene er primært tenkt brukt til følgende formål:

1. Energiøkonomiseringstiltak i kommunale bygg. Vi skal i løpet nærmeste fremtid oppdatere våre energi og klimaplaner. Det vil kreve ressurser å få ned energiforbruket.
2. Kontorfasiliteter for lærerne. Vi har – ved en del skoler – lite formålstjenlige kontorfasiliteter for lærerne. Det forutsettes i dag at lærerne skal oppholde seg ved skolen i hele arbeidstiden og dette krever rimelig funksjonelle arbeidsforhold også utenfor klasserommet.
3. HMS. Inderøy kommune har gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse. Vi må være forberedt på at oppfølging vil kreve ressurser. Dette kan være tiltak i grenseland mellom drift og investering og vil være i fokus også i forhold til disponering av løpende vedlikeholdsmidler.
4. Ombygging for bedre logistikk. Det er i mange sammenhenger behov for omgjøringstiltak som kan lette driften. Dette vil også være tiltak i grenseland mellom investeringsbudsjettet og driftsbudsjettet, men i visse sammenhenger er endringene så vidt vesentlige at de kan henføres til investeringsbudsjettet.

8.5 Tomtetilrettelegging ,boliger, næring mv

Tilrettelegging for boligbygging.

Kommunen har registrert nedgang i folketall i en periode. Vi må sikre oss at vi har et optimalt utbud av ferdig tilrettelagte tomter.

Det foreslåes satt av 2 millioner kroner til tilrettelegging av boligtomter i grendene utenom Straumen (se Ness-prosjektet) i perioden frem til 2012. (fordelt med 1 mill. kroner over årene 2009, 2009 og 2011)

Vi har tiltrettelagt på Utøya gjennom Jætåsenprosjektet. Vi ser i disse dager nærmere på mulighetene for å legge ut ferdig tilrettelagte tomter på Sandvollan, eventuelt i samarbeid med private. Gjennom arbeidet med kommunedelplanen vil behovet for tomtetilrettelegging på Røra bli nærmere vurdert. Det vil også være naturlig å se nærmere på muligheter og behov for tilrettelegging i Kjerkesvågen.

Jeg vil understreke at det ikke foreligger sikkert belegg for å anta at manglende tilrettelegging av **eneboligtomter** har hatt betydning for befolkningsutviklingen på Inderøya den senere tid. Etterspørselen etter eneboligtomter har vært relativt svak i mange år. I større grad kan man anta at manglende tilrettelegging for sentrale leilighetsprosjekter kan ha hatt betydning.

I våre anstrengelser for å tilrettelegge for nye tomtearealer må det ikke vikes på kvalitet. Det vil ikke være formålstjenlig for kommunen å bruke økonomiske ressurser på å tilrettelegge for mindre attraktive tomter. Vi må videre påse at kommunal tilrettelegging ikke svekker mulighetene for private.

Ness-prosjektet – Straumen

I løpet av desember vil en gjennom utbyggingskonkurransen få klarlagt hvilken interesse det er for å få tilgang til utbyggingen av Ness-tomta – og for hvilket formål. I en tid med sterkt fallende investeringsvilje er det en viss grunn til å imøtese dette med spenning.

Det er p.t. høyst uklart hvilken rolle kommunen kommer til å spille i selve utbyggingen av tomteområdet. Dette vil bli avklart politisk etter at forhandlinger med aktuell(e) utbygger(e) er slutført – så tidlig som mulig i 2009.

Samlede kostnader ved anskaffelse og utbygging av infrastruktur er tidligere anslått til ca 25 mill. kroner. Kommunen har så langt pådratt ca 8 mill. kroner.

Kommunen forutsetter medvirkning fra så vel stat som fylkeskommune i realiseringen av dette prosjektet. I løpet av november vil vi gjennomføre nye samtaler med Statens Vegvesen og fylkeskommunen. Det er naturlig nok høyst usikkert hvor store bidrag vi kan påregne – og i hvilken form.

Rådmannen tilrår at det i denne omgang bevilges 10 mill. kroner i investeringsmidler i Ness-prosjektet i 2009. Dette legges inn i investeringsplanen som en foreløpig ramme for kommunal ”forskottering” og uten at driftsbudsjettet belastes med rente- og avdragsutgifter.

Plan/oppmåling/byggesak

Vi har i en periode erfart problemer med kapasiteten på teknisk område. Vi er nå i ferd med å stabilisere bemanningssituasjonen.

Kommunen bruker relativt betydelige midler på kjøp av oppmålingstjenester. Ved anskaffelse av et utstyr vil disse kostnadene kunne reduseres vesentlig og vi får en mer fleksibel tjeneste.

Det foreslås avsatt kr. 200.000,- til formålet. Vi legger til grunn at investeringen er selvfinansierende.

8.6 Veg/gater

Opprustning kommuneveier.

Det er alminnelig erkjent at vegstandarden på en del kommunale veger er uakseptabel. Det er således unødvendig å begrunne behovet.

Det foreslås avsatt i alt 9 millioner kroner i perioden til opprustning av veger, herav 3 mill. kroner i 2009.

Nedenfor er forslaget til prioriteringsliste satt opp:

Prosjektnavn	Utgifts- behov	Forv gjenn- omført
Bygging av overbygd lagerplass for strøsand i Næssberget	400	2009
Reasfaltering av veger:		
Kvistadbakkan	1200	2009
Årfallvegen forbi Sakshaug barnehage	100	2009
Årfallvegen fram til Granaelva	200	2009
Sundsnessvegen	350	2009
Asfaltering til Røra Barnehage	100	2009
Opprusting grusveger		
Rostadvegen- oppgradering til BK 10	2700	2010
Gruva - Solhaugen, oppgradering til BK 10	2100	2011
Solhaugen - Ås, oppgradering til BK 10	1200	2012
KV 63 til Hustad Kirke - oppgradering til BK 10	700	2012
Planlagte nyanlegg (til vurdering)		
Utbygging av Langåsen eller Gangstadhaugen II, boligfelt inkl. VA-anlegg	2500	
Utbygging av Næssjordet inkl. VA anlegg	14000	
Oppgradering av Vennesborgvegen til kommunal veg samt ny veg frem til parkering- til parkering (4 nye boliger)	500	
Stoppeplass for busser på Flaget	250	

Det er kritisk behov for reasfaltering av veger i noen av våre boligfelt. Dette prioriteres først.

Prioriteringen av opprustningen av grusveier er satt opp i henhold til politisk vedtatt prioritering.

8.7 VAR-prosjekter

Utskifting ledningsnett

Vi er forsinket med dette prosjektet. Det er så langt bevilget 2 mill. kroner til prosjektet – i budsjett 2007 og 2008.

Det settes av ytterligere 4 mill. kroner i planperioden og foreslås bevilget 1 mill. kroner i budsjett 2009.

Det er utskifting av eldre eternittledninger som har til dels dårlig standard. Siden kommunen har ca 4 mil med slike ledninger, må det forventes at utskifningstakten på sikt må trappes opp.

9. Enhetsbudsjettene. Kommentarer

9.1 Sentraladministrative tjenester.

Området var tidligere delt i 4 områder med en leder for hvert av områdene kundetorg, personal/kompetanse, økonomi og IKT, i tillegg til at ”brakka” hadde egne interne støttefunksjoner på økonomi og merkantile tjenester.

Disse områdene er nå slått sammen til en samlet i enheten servicetorg med sentrale stabs- og støttefunksjon.

1.12 Kundetorget/Servicetorg

Ulike interne og eksterne servicetjenester til publikum, brukere, ledelse og forvaltningsfunksjoner
Ansvaret for salgs- og skjenkebevilgninger er tillagt området.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto driftsutgifter			2.673	2 587	2243'	1974'

Status og utfordringer generelt.

Enheten er nå samlet i samfunnshuset, noe som vil danne grunnlaget for en bedre service internt og eksternt. Det er lagt inn dekning av 3 skjenkekontroller i 2009

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Det er innført nytt helelektronisk sak- og arkivsystem, nytt telefonsystem, og flere digitale tjenester

som web-baserte tjenester som søknad på ledige stillinger og barnehageopptak. Det vil være et sterkt fokus på opplæring og utvikling av rutiner for å få en maksimal utnyttelse av systemene.

1.161 Personal/kompetanse

Området.

I tjenesten inngår stillingen som personalrådgiver, frikjøp av tillitsvalgte med 1,4 årsverk og hovedverneombud med 0,1 årsverk, egenandeler for avtalefestet pensjon (AFP) i KLP, personalforsikringer i tråd med lov og hovedtariffavtalen, forsikring av barn, lovpålagt bedriftshelsetjeneste, kontingent til FoU/OU fond i KS.

Nøkkeltall.

	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto ramme	2 488'	2 480'	2 856	2 667'	2.879'

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser.

Det forutsettes fortsatt lavt uttak av AFP, områder er tilført 200' kroner for å dekke inn økte utfordringer på området, og til felles kompetansetiltak i organisasjonen.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Videreføre handlingsplan for HMS 2007-2008, effektivisering gjennom bruk av elektroniske søknadsskjemaer på ledige stillinger, utvikling av rutiner og fornying av styringsdokumenter for arbeidsgiverfunksjonen. Utarbeidelse av samlet kompetanseplan i tråd med bestemmelsene i avtaleverket.

1.18 Økonomiavdelingen.

Området.

Tjenesten består av 2,1 årsverk, samt kjøp av tjenester knyttet til INVEST skatteopprever og INVEST felles økonomifunksjon.

Nøkkeltall.

	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto ramme	2 504'	2 666'	4 447'*	3047'	3273'

* ekstra kostnader i forbindelse med innføring av eiendomsskatt

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser.

Økonomi budsjetteres opp med kr. 200.000,-. Dette er en ren teknisk omregning. Det kan synes som om det er gjort en beregningsfeil i forbindelse med budsjett 2008.

1.19 Felles IT-tjenester

Området.

Området yter service/tjenester til alle resultatområder i kommunen. Daglig drift og overvåkning av serverpark, kommunikasjonsutstyr, applikasjoner. I hovedsak dreier dette seg om planlegging, rådgivning, brukerstøtte, installasjon av nytt utstyr/programvare, opplæring, reparasjoner og driftsovervåkning / feilhåndtering.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	2.924'	3.587'	4.319'	4.843'	3.650'	3.665'

Det er to årsverk knyttet til området. Fra 2009 er tatt med lønn til lærling.

**Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser.
Utvikling og prosjekter.**

Prosjekter 2009

Tiltak	Målgruppe	Ansvar gjennomføring	Innførings tidspunkt	Kostnad	Finansiell
PDA hjemmetjenesten Trådløse PC-er sykeheimen	PLO	Eget prosjekt PLO	1. kv. 2009	238 000	2009
PLO, PDA	PLO	PLO	2009	50 000	2007
Elektroniske skjemaer	Hele organisasjonen	Samarbeide Inderøy/Steinkjer	2008/2009	200 000	2008
Elektronisk kommunikasjon innbygger/kommune (Windows Live Messenger)	Hele organisasjonen	Utredes	2010		2010
Informasjons-sikkerhet	Hele organisasjonen	Sikkerhetsansvarlig Egen prosjektgruppe	Start 2009	100 000	2008
Utskifting av PC-er skole	Skole	Skole		300 000	2009
NAV, tilgang Kommunal desktopp	NAV	NAV/IKT	2009	125 000	2009
Legesystem, ekstern Drift	Legekontoret	Ekstern leverandør, legekontor, IKT	2009	125 000	2009
Kartsystem GIS/LINE web løsning	Hele organisasjonen Brukere av hjemmesiden	Ekstern leverandør Kart/oppmåling IKT	2009	232 000	2009
Overgang til digitalt bakkenett.	Skoler, barnehager, institusjoner	Utredes	Før nov. 2009	??	2009
Div. teknisk utstyr	Enhetene	Enhetene/IKT	2009	110 000	2009
Hjemmekontor		Utredes			
Investering 2009 inklusive mva.					1.130'

Kommentarer til punktene:

PLO, PDA (handholdt PC)

Del av prosjektet fagprogram for PLO.

Sykepleier som reiser ut til kunde (pasient) kan på en PDA koble seg til sentralt fagprogram.

Vil da kunne ha oversikt over pasientjournal.

Utført oppdrag registreres på PDA'en. Sentral fagprogram oppdateres.

Hjemmeside/intranett

Rådmannen har initiert et større prosjekt med målsetting at kvaliteten på disse områdene skal kraftig

forbedres. Ny hjemmeside nov. 2008. Utvidet bruk av elektroniske skjemaer 2009.

Informasjonssikkerhet

Informasjon skal vurderes etter følgende sikkerhetsaspekter:

- konfidensialitet, det vil si å beskytte mot at uvedkommende får innsyn i opplysningene.
- tilgjengelighet, det vil si å sørge for at tilstrekkelig og relevante opplysninger er til stede.
- Integritet, det vil si beskyttelse mot utilsiktet endringer i opplysningene.

Dette arbeidet må prioriteres.

Utskifting av pc-er skole

Alle lærere fikk for 4 år siden bærbare PC-er.

For at ikke alle PC-er skal gå ut på dato samtidig, bør vi starte med utskifting av f.eks 30 PC-er årlig.

Utskiftede PC-er brukes videre som elev PC-er.

NAV, tilgang kommunal desktopp

Tilgang til e-post, regnskap, utveksle informasjon med kommunale system osv.

Legesystem, sentral drift.

Fra november 2008 vil legesystemet bli sentralt driftet.

Dette gjøres for å ivareta sikkerhetsmessige forhold.

Kostnader føres på budsjett for 2009.

Kartsystem, GIS/LINE web løsning

Presentere geografiske data på internett/hjemmeside.

Internt kartsystem

Overgang til digitalt bakkenett.

Fra 1. november 2009 slukkes analogt bakkenett.

Kommunen må da ha en ny løsning på plass.

Kostnadene er ikke kjent på nåværende tidspunkt

Dette berører:

- skoler/barnehager
- institusjoner
- omsorgsleiligheter

Hjemmekontor

Gir muligheter for at ansatte kan jobbe hjemmefra.

Det har vært en del spørsmål om en slik løsning fra ansatte.

Det bør utredes om vi skal innføre en slik løsning.

9.2 Kultur og informasjonsområdet.

Områdene generell kultur, bibliotek og kulturskole/den kulturelle skolesekken er slått sammen til en felles kultur- og informasjonsenhet. Det gir en mulighet til enda bedre og samordnet innsats på kulturområdet, der ulike fagmiljø trekker veksler på hverandres kompetanse.

Enheten har fått lagt til seg et omfattende ansvar for å samordne kommunens eksterne informasjonsarbeid. Det er lagt ned et betydelig arbeid for å forbedre og utvikle kommunens hjemmeside. Den nye hjemmesiden ble lagt ut 3. november, og er en milepæl i arbeidet med å

kommunisere elektronisk med omverdenen. Enheten har også ansvaret for innholdet i informasjonssidene i Inderøyningen.

Den nye enheten er ikke samlokalisert fullt ut, ved at kulturkonsulenten har kontor i samfunnshuset, mens bibliotek og kulturskole har lokaler i kulturhuset.

Det er lagt inn en økt stillingsressurs på 20 % for å ivareta at området er tilført informasjonsansvaret. Tilskudd til allmennkultur og kulturpolitiske virkemidler er foreslått nominelt på 2008 nivå. Det forutsettes en økning i elevavgiften på kulturskolen med 5 %.

1.13 Biblioteket.

Området.

Inderøy bibliotek er kombinasjonsbibliotek (folkebibliotek og skolebibliotek for Inderøy videregående skole og Inderøy ungdomsskole).

Biblioteket administrerer ordningen med gratis lærebøker i videregående skole.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Bokinnkjøp	204'	183'	147'	146'	120'	
AV-media	29'	42'	36'	25'	25'	
Utlånstall	34'	35'	32'	32'	34'*	
Utlån lærebøker IVGS				1,56'	2'*	
Besøkstall	84'	70'	63'	57'	62'*	
Netto drift	883'	935'	935'	941	1049	1087

* prognose basert på tall per dato

1.14 Kultur.

Området.

Generell kultur omfatter i budsjettet områdene kulturadministrasjon, kulturvern(museer), musikk/kunst, idrett/mosjon, barne- og ungdomsarbeid, øvrige kulturformål og kulturhus. Viktige arbeidsområder er kontakt med lag, foreninger og institusjoner(inkluderer kommunens kulturelle tilskottsordninger). Ansvar for Ungdommens kulturmønstring og arbeid med spillemidler. Viktig oppgave er arbeid med planer blant annet i forhold til anlegg.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto driftsutgifter						
Kulturadministrasjon	496	426	430	432	463	I
Kulturvern, museer	85	80	80	56	56	I
Musikk, kunst	186	183	195	209	209	1291
Idrett, mosjon	274	211	172	115	115	I
Barne- og ungdomsarbeid	205	238	250	240	232	I
Øvrige kulturformål	166	163	141	122	164	I
Kulturhus	840	757	739	694	578	600

1.14 Kultur og 1.74 er sett i sammenheng og er samlet i samsvar med gitte ramme.

1.27 Kulturskolen

Området.

Inderøy kulturskole

Kulturskolen tilbyr undervisning innen kunst/kulturområdet til barn og unge i Inderøy og Mosvik. I tillegg selger skolen dirigenttjeneste til Sakshaug blandakor.

Inderøy kulturskole tilbyr undervisning innen følgende disipliner: Musikk: Instrumental (10 forskjellige instrumenter pluss band og strykeorkester) og vokal (solo, gruppe, kor), drama/teater (2 grupper), dans (4 ulike tilbud, 13 grupper), billedkunst (2 grupper).

Den kulturelle skolesekken

Koordinering av eksterne (fylkeskommunale) og lokale profesjonelle kunst- og kulturtilbud til alle grunnskoleelevene i kommunen.

Produksjon og formidling av lokale tilbud innen for eksempel billedkunst, musikk, dans, drama/teater.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	1 916'	1 976	2.055'	2.047'	2 203'	2 344'
Elever			393	364	416*	383
Årsverk**			6	5,85	5,85	

*24 av elevplassene selges til Mosvik kommune

** Ca 1,85 årsverk fordelt på 10 lærere kjøpes fra Inderøy Ressurs (Ivgs). Resten, 4, 0 årsverk, er fordelt på 14 ansatte i Inderøy kommune.

Kommentarer kulturområdet samlet

Status og utfordringer generelt.

Kultur og informasjonsheten er ny, og består av bibliotek, kulturskole, kulturell skolesekk og allment kulturarbeid, samt informasjon (internett/intranett og kommunal info i media) som nytt ansvarsområde.

Generelle utfordringer:

Å imøtekomme forventninger og ønsker innenfor de rammer som er lagt for området.

Allmennkultur.

Her er det forventninger om økte tilskudd på mange områder.

Ny kulturlov forutsetter at det offentlige sørger for kulturtilbud til **alle**.

Muligheter:

-*God planlegging er et stikkord.* Det er behov for å rullere/utarbeide ny kulturplan og idrettsplan (krav).

Planlegging av kulturområdet vil kunne gi den nye enheten bedre muligheter til å se ressursene samlet, og prioritere over tid. Slik kan det være mulig å utnytte de samlede ressursene bedre.

Bibliotek og kulturskole.

Aktiviteten i bibliotek og kulturskole er holdt på et høgt nivå som følge av en stadig bedre ressursutnyttelse. Men når ca 90 % budsjettene representerer lønnskostnader, er det utfordrende å initiere utviklingsprosjekter, med mindre man greier å skaffe eksterne midler.

Utfordring Bibliotek: Å øke mulighet til innkjøp av bøker/medier, for slik å kunne opprettholde en bok- og mediesamling preget av kvalitet, allsidighet og aktualitet. Å bedre tjenestene ut mot publikum gjennom å ta i bruk de digitale tjenestene som utvikles i biblioteksektoren.

Å utvide åpningstidene, slik at tjenestetilbudet til publikum blir bedre. Å få større mulighet til innkjøp

av bøker/medier

Utfordring kulturskole: Å utvikle kulturskolen til å bli et kulturpedagogisk senter i kommunen. (jfr. *Strategiplan Skapende læring*, Kunnskapsdep. 07).

Spesifiserte målsettinger budsjett 2009

En hovedmålsetting er å utvikle kultur- og informasjonsenheten til å fungere godt som en enhet, for å ivareta oppgavene innen kultur og informasjonområdet på best mulig måte. Det er viktig å ivareta det som fungerer godt, og ha det som utgangspunkt for videre utvikling.

Arbeide for å nå målsettingene i prosjektplan for Kommunen på nett – internett/intranett

Oppgradere IT – utstyr (PC'er, skjermer, programvare) i hele enheten

Videreføre innværende års elevavgifter. Uansett er det uheldig å øke elevavgiften midt i skoleåret. Avgiftene kan evt. tas opp til vurdering i juni 2009.

Utvikling og omstilling generelt. Prosjekter

Kulturenheten

Etableringen av kulturenheten representerer i seg selv en viktig og overbyggende omstilling, hvor vi må etablere nye rutiner og samhandlingsformer for å tilrettelegge for best mulig samlet kulturtilbud og best mulig informasjon.

Kulturskolen

Kulturskolen er sammen med Sandvolla skole deltakere i Norsk kulturskoleråds 3-årige utviklingsprosjekt KOM! (Kreativt oppvekstmiljø). Prosjektet har som mål å utvikle samarbeidsmodeller for grunnskole/kulturskole. Dette handler om å legge til rette for å bruke spisskompetanse innen de musiske områdene på en mer fleksibel måte enn tidligere (for eksempel ved at grunnskolen kjøper undervisnings- og prosjekt-kompetanse fra kulturskolen)

9.3 Helse- og sosialområdet

Generelle betraktninger innen helse og sosial.

I ny enhet for helse, rehabilitering og barnevern inngår fagområdene helsesøster, legetjeneste, rehabilitering, psykisk helse, rusomsorgen og barnevern. Det er opprettet en ny hel lederstilling for enheten.

Enhetene i helse- og sosial har stabil bemanning og god faglig kompetanse.

Arbeidsmiljøet er gjennomgående bra, kommunen har få klagesaker, mens medarbeiderundersøkelsen i 2008 gir noen utfordringer innen ledelse. Lederressursen er lav og i de fleste av enhetene kombineres lederressursen med utøvende faglige oppgaver. Dette rammer arbeid med omstilling, endringer og oppfølging av medarbeiderne.

IT som verktøy er i stadig utvikling og krever kompetanse fra både ledere og medarbeidere. Nye programmer gir økte driftskostnader gjennom serviceavtaler.

Gjennom kostnadseffektivisering (politisk behandlet i 2008) er helsesøstertjenesten redusert med til sammen 1 årsverk, rusomsorgen redusert med 0,6 årsverk fra 2009 og tiltak funksjonshemmede reduseres i 2008/2009 med kr. 250 000,-.

Rammen til barnevern er i samme periode økt betydelig med til sammen kr. 2,8 mill.

Det er den en viss bekymring en registrerer endring i profil fra forebyggende lavterskel tilbud til at mange flere barn har behov for oppfølging av barnevernet.

1.10 Fellestjenester

Området. Innbefatter SLT (kriminalitetsforebyggende arbeid) og forebyggende barne- og ungdomsarbeid gjennom tilskudd til e@ og sommerarbeid for ungdom. Tilskudd til Flyndra Vekst as for 14 VTA arbeidsplasser og aktivitet/arbeid til utviklingshemmede.						
Nøkkeltall.	2005	2006	2007.	2008	2009	Øk plan
Netto driftsutgifter. e@, SLT arbeid	167	180	325	295	470	470
Tilskudd Flyndra	1963	2085	1990	1990		
Aktivitet utviklingsh. VTA arbeidsplasser				1635	1485	1485
				355	465	465
Status og utfordringer generelt. Som SLT kommune utvikles et godt samarbeid mellom flere faginstanser i kommunen, lensmannen og Inderøy videregående skole gjennom ungdomsforum. Det er opprettet politiråd og oppvekstlandskapet Inderøy er reetablert gjennom Kvalitetskommunesamarbeidet. Forskjellige primære og sekundære forebyggende aktiviteter for ungdom ivaretas med utgangspunkt i e@. Bemanningsressursen ved e@ ble i 2008 økt med 0,3 årsverk gjennom øremerkede psykiatrimidler. Sommerarbeid for ungdom ligger i rammen. Etter at Flyndra overtok driften av e@ på dag og det er opprettet voksenkontakt på noen kvelder i uken er tilbudene utvidet og kvalitetssikret. Mange ungdommer benytter seg av tilbudene. Flyndra as er innvilget 3 nye VTA arbeidsplasser. Tilbud om aktivitet/arbeid for utviklingshemmede ved Flyndra videreføres i 2009 med en reduksjon på kr. 150 000,-.						
Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser. Framgår av nevnt.						
Utvikling og omstilling. Prosjekter. Videreutvikle tilbudet til ungdom og samhandling mellom nevnte og nye instanser. Vurdere organisering av det forebyggende ungdomsarbeidet ettersom Flyndra as driver kafeen på dag, har de faste kostnadene med driften, mens Stiftelsen e@ har ansvaret for ungdomstilbudet på kveld. Kommunens ungdomsarbeider har 0,4 stilling i kommunen og 0,5 stilling i Flyndra.						

1.31 Helsesøstertjenesten

Området. Enheten ivaretar helsestasjon, skolehelse, svangerskap, helsearbeid for flyktninger og miljørettet helse/smittevern tjenester. Enheten ivaretar primære forebyggende helsetjenester til barn og unge og er koordinator for mye av det sekundært forebyggende arbeid for samme målgruppe. Vil inngå i ny enhet for helse, rehabilitering og barnevern.						
Nøkkeltall.	2005	2006	2007	2008. Rev	2009	Øk. Plan
Budsjett			1911	1618	1651	1651
Regnskap	1805	1821	1723			
Årsverk:						
Helsesøster			2,8	2,34	2	
Jordmor			0,4	0,2	0,2	
Medhjelper/sekretær			0,7	0,7	0,7	
Legetjenester			0,3	0,3	0,3	
Totalt			4,2	3,54	3,2	
Status og utfordringer generelt Tjenestene er godt innarbeidet, har omtrent 100 % oppmøte på helsestasjon og har et godt faglig nettverk for å ivareta og videreutvikle forebyggende tjenester til barn og unge.						

Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser.

I perioden 2008/2009 beregnes en bemanningsreduksjon på 1 årsverk for henholdsvis 0,8 årsverk for helsesøster og 0,2 årsverk for jordmor.

Det er inngått avtale med Helse Nord-Trøndelag om arbeidsgiveransvar for jordmor. Denne beregnes videreført i 2009.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Aktivitet, trivsel og helse. Overvekt hos barn. Er avsluttet som prosjekt, men videreføres med forskjellige aktiviteter bl.a. bassengtrening med bruk av avsatte fondsmidler fra prosjektet.

BAP prosjektet (barn av psykisk psyke og rusmissbrukere) videreføres.

Samlivskurs videreføres.

Prosjekt "deprimerte mødre" startet opp i 2008 med initiativ fra BUP. Prosjekt over 2 år.

Rapport om Familiesenter er politisk behandlet og det arbeides videre med saken i

Kvalitetskommunesamarbeidet.

Redusert liggedøgn etter fødsel medfører større behov for oppfølging i nyfødtp perioden.

Staten utarbeider nytt helsestasjonsmaterieell for foreldreveiledning. Dette krever sertifisering av helsesøstre.

Det innføres ny vaksine for livmorhalskreft i 7. klasse fra skoleåret 2009.

Fødselstallet er igjen økende.

2 helsesøstre tar videreutdanning i metodikk, mens 1 helsesøster tar videreutdanning i psykisk helsearbeid for barn.

Det blir en utfordring å opprettholde kvaliteten med bemanningsreduksjonen og begge helsesøstre på videreutdanning.

1.32 Legetjenesten.

Området. Innbefatter legetjenester, legevakt, medisinsk faglig rådgivende lege, smittevern, og miljørettet helse. Vil inngå i ny enhet for helse, rehabilitering og barnevern.

Nøkkeltall.	2005	2006	2007	2008. Rev	2009	Øk plan
Netto driftsutgifter	3400	3670	3664	3901	3959	3959
Regnskap			3616			
Årsverk:						
Fastleger	5	5/4	4	4	4	4
Hjelpepersonell	4	4	4	4,4	4	4

Status og utfordringer generelt.

Bedre servise og telefontilgjengeligheten ved kontoret. Enheten påpeker at det er en svært travel arbeidssituasjon i ekspedisjonen og på laboratoriet med arbeidsmiljøutfordringer.

Ny fastlege er tilsatt i 2008.

Interkommunalt samarbeid om legevaktordningen er godt fungerende. Kommunen har fortsatt legevaktansvaret på dag alle hverdager.

Kommunen har 0,2 stilling for medisinsk faglig ansvarlig lege, inkludert smittevern og miljørettet helse.

Kommunen har 1 turnuskandidat gjennom hele året. Skifte hvert ½ år. Turnuskandidaten arbeider på alle fastelege listene og har 1 dag i uken ved helsestasjonen. Det er inngått avtale om oppfølging av kandidaten.

Fastlegene deltar i kommunalt helsearbeid etter avtale.

Fastlegene vurderer nye lokaler enten i helsehuset eller ved nybygg på Straumen. I den forbindelse vurderes endret avtale om drift med fastlegene.

Driftsbudsjettforslag m/ konsekvenser.

Ingen vesentlige endringer.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Vurdere systemer og rutiner og logistikken ved kontoret.

Vurdere en full privatisering av legetjenesten ved at fastlegene overtar bl.a. arbeidsgiveransvaret for hjelpepersonell. Kommunens tilskudd til fastlegeordningen utbetales den enkelte fastlege ut fra pasientgrunnlag.

1.33 Rehabilitering.

Området. Inkluderer fysioterapi tjenesten, Fysikalsk Institutt og Hyggestua. Vil inngå i ny enhet for helse, rehabilitering og barnevern.						
Nøkkeltall.	2005	2006	2007	2008. Rev.	2009	Øk plan
Budsjett			2036	2314	2479	2479
Regnskap	1711	1828	2017			
Årsverk:						
Fysioterapeuter	1,6	1,6	1,6	1,6	2,6	
Fysikalsk Institutt	2,2	2,2	2,2	2,2	2,4	
Turnuskandidat	1	1	1	1	0	
Medhjelper	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	
Hjelpemidler			0,5	0,2	0,2	
Hyggestua			1,2	1,2	1,6	
Status og utfordringer generelt. Fysioterapeutene arbeider både med barn, unge, voksne og eldre. De fleste oppsøkes og får bistand i sitt miljø enten på skole, i barnehage, på sykeheimen eller i hjemmet. I tillegg deltar enheten i forholdt til personer med rett til spesielle tiltak. Tjenesten ivaretar både forebyggende og behandlende tiltak og deltar i tverrfaglig samarbeid på mange områder. Søknad og tilrettelegging av tekniske hjelpemidler er ressurskrevende. Hyggestua ivaretar en sosial arena for hjemme boende eldre og er en viktig forebyggende møteplass for mange. Tilbudet tilføres økt ressurs på 0,4 årsverk for å ivareta et dagtilbud til demente. Fysikalsk Institutt har 3 mnd. venteliste og utvides med 0,2 driftsavtale. Det er beregnet et tilskudd til Verdal kommune for varmebassengbehandling ved Leklemåsen.						
Driftsbudsjettforslag m/ konsekvenser. Har fått økt ressurs i forhold til nevnte på kr. 110 000,-.						
Utvikling og omstilling Prosjekter. Utvikle tilbud til demente på Hyggestua.						

1.34 Sosialtjenesten.

Området. Enheten ivaretar følgende oppgaver: Økonomisk sosialhjelp, råd/veiledning etter sosialtjenesteloven, midlertidig bolig, bostøtte, gjeldsrådgivning, rusarbeide etter Lov om sosiale tjenester kapittel 5., støttekontakt- og avlastning for funksjonshemmede, barnevern, psykiatri. (Et sted å være, samt en rus/psykiatristilling). I ny organisasjonsmodell blir det følgende endringer: Fra 2009 er NAV etablert og 0,4 stilling for aktivisering funksjonshemmede blir overført enhet for hjem- og arbeid, mens 1 årsverk rus/psykiatri og Et sted å være med 2 årsverk blir overført til fagområde psykisk helse. Både sistnevnte og barnevern vil inngå i enhet for helse, rehabilitering og barnevern.						
Nøkkeltall.	2005	2006	2007	2008 Rev.	2009	Øk plan
Budsjett - Sosialtj.			12,8 mill	13,19 mill	15,02 mill	15,02 mill
Regnskap	10,8 mill	12,1 mill	12.1 mill			
Øko. Sosialhj.	1406	1822	1933	1471	1560	1560
Regnskap			1200			
Barnevern budsjett.	5,7 mill	6,4 mill		7,9 mill	9,4 mill	9,4 mill
Regnskap		6,8 mill	7,5mill			
Årsverk:						
Sosial/NAV			3	3	2,5	
Rus/psykiatri			3,6	3,6	3	
Akt. Funksjonsh.			0,4	0,4	0,4	
Barnevern			3,9	3,9	4,7	

Status og utfordringer generelt.

I NAV inngår 1,2 årsverk for sosionom, 0,8 årsverk for gjeldsrådgivning/sekretær og 0,2 årsverk for bostøtteordningen og 1/3 av kostnadene ved 0,8 årsverk for NAV leder. Totalt 2,5 årsverk.

NAV Inderøy ble etablert fra 15.09.2008 og er lokalisert i helsehuset i ombygde lokaler. Det er inngått avtale med NAV Stat om driftsavtale.

Total ramme til NAV 2009 er kr. 3 279 000,-.

Som framgår vil 3,4 årsverk overføres til andre fagområder etter omorganisering, mens sekretær i 0,8 stilling vil inngå i barnevern.

Økonomisk sosialhjelp.

Har i løpet av de siste årene blitt redusert betydelig. Prognosen for 2008 er at rammen vil holde. Kommunen følger de statlige satsene for tilmåling av sosialhjelp. Det kan bli en utfordring å holde sosialhjelpsbudsjettet med overføring av flyktninger. NAV kan ivareta flyktninger i sin helhet med overføring av midler fra budsjettområde 245.

Hjelpe personer til å komme seg i arbeid/aktivitet

Gjennomføre kvalifiseringsprogrammet. Er øremerkede statlige midler. NAV kjøper tjenester av Flyndra Vekst as.

Barnevern.

Har de siste årene hatt en betydelig økning i meldinger og kompliserte saker. Barnevern melder om mange utfordringer og at de har problemer med å ivareta frister og lovpålagte oppgaver. De siste årene har det vært en jevn økning i antall meldinger til barnevernet fra 4 barn plassert utenfor heimen i 2002 til at kommunen i 2008 har 27 barn i fosterheim eller i institusjon. Barnevern melder om at dette kan øke i ytterligere i løpet av 2008.

Det må beregnes høye kostnader i lengre tid ved oppfølging av barn i fosterheimer og institusjon.

Pga. stort arbeidspress har de vært nødt til å prioritere de alvorligste sakene. Dette har ført til at det forebyggende arbeid er nedprioritert.

Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser.**Økonomisk sosialhjelp:**

Er økt med kr. 140 000,- i 2009. Vanskelig å vite om rammen vil holde, avhenger av klienter, noe som varierer fra år til år. Usikkerhet knyttet til hvor mange av flyktninger som vil være avhengig av sosialhjelp etter at introduksjonstida er utløpt.

Barnevern:

Er økt med kr. 2,8 mill fra opprinnelig budsjett 2008. Økte ressurser beregnes til oppfølging av fosterhjem, sakkyndig bistand og fylkesnemdsaker. I tillegg er beregnet økt ressurs til sekretær med 0,4 årsverk.

Aktivisering funksjonshemmede.

Er i henhold til kostnadseffektivisering redusert med til sammen kr. 250 000 fra 2009.

Avlastningsbolig er flyttet fra Nessveet til Årfall med en viss effektivisering, mens ressurser til støttekontaktordningen er redusert. Det opprettholdes 0,4 årsverk for koordinator for tiltakene.

Rusomsorgen.

Reduseres med 0,6 årsverk fra 2009.

Det opprettholdes samme kostnad for kjøp av tjenester fra andre i 2009.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Kvalifiseringsprogrammet.

Gjennomgå systemer og rutiner for samhandling mellom helse, sosial og barnevern (internkontroll) etter statlig tilsyn.

Vurdere støttekontaktordningen.

1.35 Pleie- og omsorg

Området. Omfatter sykeheimen, hjemmehjelp, hjemmesykepleie inkludert omsorgsboligene og brukere med spesielle behov for betjening samt vaskeri. Kjøkken overføres enheten fra 2009.

Nøkkeltall.	2005	2006	2007	2008. Rev	2009	Øk plan
Budsjett			33,5 mill	35,2 mill	36,84mill	37,14 mill
Regnskap	29,3mill	32,1 mill	34,2 mill			
Brukere:						

Sykeheimen	41	40	40	40	40	40
Omsorgsboliger	45	45	45	45	45	61
Årsverk						
Pleie- og omsorg	68,3	72,8	76,8	75	73,2	

Status og utfordringer generelt.

Ha tilstrekkelig kapasitet til korttid/rehabilitering/avlastning. I 2008 benytter gjennomsnittlig 6 plasser. Fortsette omstilling fra langtid til korttidsopphold på sykeheimen
Kvalitetssikre kompetanse på IT programmene Profil, Notus og Sampro.
Oppfølging av internkontrollsystemet
Solstad prosjektet – omsorgsboliger for demente er gjennomgått på nytt i 2008. Kapasiteten vurderes opp mot kommunale senger i DMS (distrikt medisinsk senter) som mulig etableres på Steinkjer.

Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser.

Prognose for 2008 gir et merforbruk på ca. 2 mill.kr. som bl.a. inkluderer en ikke gjennomført reduksjon på 2 årsverk og en ekstraordinær situasjon med en kostnad på ca. kr. 500 000,-.
Har fått en reel økning i budsjett 2009 med kr. 700 000,-. Dette tatt i betraktning må enheten redusere driften med ca. 0,8 mill.kr. i 2009.
Økt legeressurs fra 0,2 til 0,4 årsverk er innlagt i budsjett.
Har ikke funnet plass til stilling for sykepleier i onkologi. (kreftsykepleier). En medarbeider har videreutdanning i onkologi.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Arbeide videre med Solstad prosjektet i sammenheng med opprettelse av DMS.
Kvalitetskommuneprosjektet sykefravær.
Videreføre tiltaket "Ungdom møter eldre med kulturaktiviteter".
Videreutvikle tilbudet ved kafeen, spesielt med tanke på personer på dag behandling.

1.36 Kjøkken

Området. Er produksjonskjøkken og ivaretar ernæring og mat til beboere på sykeheimen, i omsorgsboligene, hjemme boende og til andre møter/arrangementer. Skal inngå i enhet for pleie- og omsorg.

Nøkkeltall.	2005	2006	2007	2008. Rev	2009	Øk plan
Regnskap	1714	1718	2011			
Budsjett			1724	1802	2000	2000
Årsverk:	4,8	4,3	4,3	4,3	4,3	

Status og utfordringer generelt.

Kjøkkenet leverer middag til sykeheimen, omsorgsleilighetene ved Inderøyheimen og Næss.
Tørmmaten leveres fra kjøkkenet og ut i enhetene.
Det pakkes varm mat som utkjøres til hjemme boende eldre.
Kafeen på Inderøyheimen gir tilbud om middag til besøkende på Hyggestua.
Servering til interne møter og kjøkkenet tar imot bestilling til forskjellige arrangementer. Fødselsdager etc. Det samarbeides med Steinkjer og Verran kommune (Invest) angående innkjøpsavtaler.

Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser.

Kjøkkenet vil også i 2008 ha problemer med å holde rammen. Dette skyldes i hovedsak reduserte inntekter grunnet endrede regler for salg av mat til eldre/funksjonshemmede. Det er en reel økning av rammen for 2009 med kr. 142 000,-.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Utvide varmmattilbudet til hjemme boende fra 3 til 5 dager i uken.
Ivareta samarbeid med Invest kommunene på innkjøp, opplæring og informasjon.

1.37 Hjem og arbeid.

Området.

Hjem og arbeid ivaretar tilbudet til utviklingshemmede. Tilbudet omfatter tjenester i bo fellesskap og arbeids/aktiviseringsstilbud. Fra 2009 overføres aktivisering funksjonshemmede til denne enheten.
Hjem og arbeid bemanner i dag 3 bo fellesskap med i alt 16 leiligheter.
Arbeids/og aktivitetstilbud til utviklingshemmede kjøpes av Flyndra Vekst..

Nøkkeltall.	2005	2006	2007.	2008. Rev	2009	Øk plan
Regnskap	10,6 mill	10,8 mill	11,2 mill			
Budsjett			9 mill	10,4 mill	10,3 mill	10,3mill
Brukere/elever	16	16	16	16	16	
Årsverk	21,74	20,6	18,8	18,8	18,8	

Status og utfordringer generelt.

I løpet av 2 halvår 2008 er gjennomført planlagt endring av bemanningsressursen ved at Bucktrøa bo felleskap nå har ambulerende bemanning. Dette var planlagt gjennomført og reduksjon på 1,8 årsverk var innlagt i rammen fra 2007. Ettersom inntekter for ressurskrevende tjenester var for lavt budsjettert ser det ut til at rammen for 2008 vil holde.

Fra 2009 betjener hjem og arbeid 3 bo felleskap, hvor 1. har ambulerende tjenester mens 2 bo felleskap har døgnbemanning. Loutan betjenes med døgnbemanning fra pleie- og omsorg. Denne situasjonen kan endres.

Enheten har 3 ledige leiligheter grunnet bl.a. dødsfall og har tatt i bruk en av disse leilighetene til avlastningsbolig for funksjonshemmede.

Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser.

Grunnet gjennomførte endringer av bemanning (planlagt i 2007 budsjett) er den reelle rammen redusert med kr. 400 000,- fra 2009.

Aktivitet/arbeidstilbudet ved Flyndra blir redusert med kr. 150 000,-.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Kvalitetskommuneprosjekt arbeidstidsordninger – deltid.

Kvalitetssikre kompetansen på IT programmene Profil, Notus og Sampro.

Delta i prosjektet "Lettere når jeg er aktiv" sammen med kommunene Namsos og Verdal. Er et Helse- og rehabiliteringsprosjekt med støtte. Kommunen deltar styringsgruppen og har opprettet prosjektgruppe.

Videreutvikle avlastningsboligen.

Oppfølgingsplan for HMS.

1.38 Psykisk helse.

Området. Ivaretar tjenester til personer med psykiske problemstillinger, både av forebyggende, rådgivende og behandlende karakter. Psykisk helse deltar i mange forebyggende aktiviteter for barn, unge og voksne. Kommunen har opprettet kriseteam.

Dag tilbudet ved "Et sted å være" er flyttet til Folkvang i 2008.

Fra 2009 vil rusomsorgen med 1 årsverk og 0,75 psykiatrisk sykepleier overføres fagområde. Område vil inngå i enhet for helse, rehabilitering og barnevern.

Nøkkeltall.	2005	2006	2007	2008. Rev	2009	Øk plan
Regnskap	2140	1814	1707			
Budsjett				1797	1828	1828
Årsverk:						
Psykisk helse	2,75	2,75	1	1	1	
Et sted å være	2	2	2	2	2	
Lege			0,1	0,1	0,1	
Sekretær		0,2	0,2	0,2	0,2	

Status og utfordringer generelt.

Opptrappingsplan for psykisk helse avsluttes ved utgangen av 2008.

Følge opp tiltak i psykiatriplan med bl.a. gruppetiltak for yngre voksne med psykisk sykdom.

Vært en svært travel arbeidssituasjon grunnet fravær/ vakant stilling i psykiatri/rusomsorgen i 2008..

Kvalitetssikre kompetansen på IT programmene Profil og Sampro.

Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser.

Fra 2009 opphører øremerkede psykiatrimidler og innlemmes i rammen.

Det foreslås samme driftsnivå som i 2008.

Kjøp av 2 nye PC er.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Videreføre og delta i prosjekter som andre enheter har ansvar for bl.a. i regi av helsestasjon og

9.4 Grunnskolen

Revidert budsjett 2008 innebar en reduksjon på 1 ½ årsverk lærere fra høsten 2008, men helårsvirkning i 2009. Budsjettforslaget for 2009 tar ikke ut helårsvirkningen, men er en nominell videreføring av revidert budsjett for 2008 kompensert for lønnsøkningen. Ut over dette er området styrket med 900.000 kroner i forslaget. I tillegg har området fått kompensert for at pensjonsutgiften i Statens Pensjonskasse øker med 1,3 prosentpoeng i 2009.

Grunnskoleområdet får i 2009 en rekke nye utfordringer som presser rammene. Nye utfordringer er delvis et resultat av statsbudsjettet og nye føringer, og lokale forhold. Foreliggende forslag gir en omstillingsutfordring på rundt 300.000 kroner.

Skoleplass i andre kommuner.

Den kommunen som fatter vedtak om fosterheimplassering, betaler utgiftene til skoleplass og spesialundervisning til den kommunen barnet er plassert i. I 2008 er det budsjettet med 500.000 kroner, regnskapet vil vise en utgift på over en million kroner. Noe av dette vil dekkes inn ved at det er flere barn i fosterheim på Inderøy enn forutsatt som Inderøy kommune sender refusjonskrav på,

For 2009 vil effekten av årets plasseringer slå fullt ut, samtidig som refusjoner fra andre kommuner vil bli redusert med rundt 300.000 kroner. Nettovirkning blir på rundt en halv millioner kroner.

Skoleskyss.

Utvidelsen av timetallet for 1. – 4. årstrinn fra høsten 2008 gjør at elevene på disse trinnene får utvidet skoleuken fra 4 til 5 dager, med unntak av 1. årstrinn på 3 av skolene. Det medfører behov for tidlig heimkjøring en dag i uken for disse elevene, da skoleuken fortsatt er kortere enn for elevene i 5. – 7. årstrinn. Fylkeskommunen har tidligere år dekket tidlig heimkjøring (midtskyss) for inntil 2 dager. For 2008 dekker fylket ikke lenger slike utgifter. En rekke kommuner, bl.a. Inderøy kommune, har skriftlig påklaget fylkets vedtak, med begrunnelsen at før timetallsutvidelsen var det mulig å unngå midtskyss ved å gi elevene en fridag, men at dette ikke er mulig lenger. Å gi et tilbud når en strengt tatt ikke trenger det, for så å ta det bort når en ikke kommer utenom, er utfordrende for kommunene. Effekten utgjør rundt 200.000 kroner

Særskilt norsk/morsmålsopplæring til fremmedspråklige elever i grunnskolen.

Retten er lovfestet, og fram til og med 2006 ble det gitt øremerket tilskudd basert på antall elever og antall språk. Tilskuddet ble lagt inn i rammene fra 2007, og utgjorde rundt 1 million for Inderøy kommune. I 2008 har de skolene det gjelder fått kompensert ekstra utfordringer med 567.000 kroner. Nivået for kompenseringen vil måtte reduseres noe 2009 som en del av omstillingsutfordringene.

Utvidet timetall.

Utvidelsen av rammetimetallet med 7 skoletimer høsten 2008 ble lagt inn som nye rammer for grunnskolen i 2008-budsjettet. Helårsvirkningen for 2009 må tas innenfor de nye rammene. Statsbudsjettet for 2009 forutsetter at timetallet på 5. – 7. årstrinn økes med 2 klokketimer 2 2/3) skoletime av 45 minutter) fra høsten 2009.

Omfordeling fra læremidler til økt lærertetthet på 1. – 4. årstrinn.

Kommunen fikk i rammene sine i 2007 og 2008 økt rammene med 400 millioner hvert av årene for å kunne kjøpe inn læremidler tilpasset kunnskapsløftet og ny læreplan. I statsbudsjettet for 2009 legges

det som premiss at kommunene beholder pengene, men bruker dem på økt lærertetthet på 1. – 4. årstrinn for å styrke fagene norsk, samisk og matematikk fra høsten 2009.

I brev fra departementet til kommunene bes det om at kommunen lojalt følger opp denne forutsetningen. Inderøys andel er beregnet til 567.000 kroner i 2009. Utfordringene er at i 2007 og 2008 har grunnskolen i kommunen redusert med 5 ½ lærerårsverk, samtidig som læremiddelutfordringene måtte tas uten tilføring av ekstraordinære midler. Å fylle etterslepet på læremiddelområdet blir utfordrende.

Kompetanse for lærerne.

KS, staten og organisasjonene er enige om økt satsing på kompetansepåfyll for lærerne. Fagområdene er norsk, matematikk og engelsk. Staten fullfinansierer studieplassene. Det forutsettes at lærere som får tilbudet, skal ha et frikjøp fra stillingen de er i, tilsvarende 1 år for 60 studiepoeng. Staten dekker 40 % av vikarutgiftene, kommunene 40 % og læreren selv skal dekke 20 %. I tillegg skal kommunene dekke oppholds- og reiseutgifter, samt læremidler.

De øremerkede tilskuddene til kompetanseheving faller bort fra og med 2009. Kommuner som benytter seg av ordningen vil få en egenfinansiering på rundt 200.000 kroner for utdanning tilsvarende 60 studiepoeng.

I budsjettforslaget er det lagt inn en økning av SFO-satsene med kr 100,- pr. mnd.

1.21 Fellsutgifter grunnskolen.

Området.						
Fellesutgifter som det er vanskelig å beregne ut for hver skole, og som det er hensiktsmessig å ha samlet, er lagt på dette kapitlet. (skoleskyss, statstilskudd til kompetanseheving som følge av Kunnskapsløftet, kompetanseheving, rikskonsertene, Kopinor osv) I tillegg er utgiftene til grunnskoleopplæring i andre kommuner for fosterheimplasserte elever ført hit. Tilsvarende er inntektene for elever på barnetrinnet som er fosterheimplassert i Inderøy ført her.						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	2.678'	2.195'	2.304'	2 610'	2.165*	3 610'
* Ved budsjettrevisjonen juni 2007 ble reduksjonen rent teknisk ført her.						
Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser.						
Se innledende kommentarer grunnskoleområdet. Styrkingen er i budsjettsammenheng lagt til dette kapitlet for senere omfordeling til skolene på områder som skal styrkes.						

1.23 Inderøy ungdomsskole

Området.						
Ungdomsskole for hele kommunen. Har hatt en god del elever med fremmedspråklig bakgrunn, antallet er på vei ned.						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	15.587'	15.553'	15.883'	16.025'	16 914'	17 351'
Elevtall ved skolestart høst	306	308	286	278	275	
Status og utfordringer generelt.						
Bygningene er delvis renovert og ombygd de siste årene. Dette har først og fremst gitt positivt utslag						

for elevene på 9. og 10. årstrinn, i og med at ombyggingen har skjedd i form av renovasjon og nybygging av klasseromsarealer. Imidlertid gjenstår en del arbeid og noen utbedringer før nyfløya vil fungere godt. Først og fremst er det nødvendig å lydkjerme grupperommene som henger sammen med klasserommene. I tillegg må akustikken i rommene utbedres. Dette skulle opprinnelig ha skjedd i løpet av byggeprosessen.

Resten av bygningsmassen har behov for utbedringer og renovering. Høgt prioritert er mer skjermede arbeidsplasser for lærere.

Skolen har også store utfordringer knyttet til utbedring av rom som må være lydette. Dette er først og fremst kontor for helsesøster, men også kontor for sosiallærer og teamleder.

Skolen mangler tilstrekkelig med rom til gruppedeling, møteaktivitet og øvingsformål.

Ungdomsskolen benytter Prestlia sommer som vinter. Stiftelsen har overtatt "Stålbua", og det jobbes for å finne tomt til denne ved påstigningsområdet for heisen.

Det forsøkes bygd klatrevegg på eksisterende bygning. Tiltaket kan finansieres gjennom spillemidlene, og det kreves en minimal egenandel for å kunne få innvilget tilskudd..

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser.

Antallet grupper vil høsten 2009 øke fra 11 til 12. Dette pga at elevtallet stiger. Dette vil f.o.m. høsten 2009 gi merkostnader til undervisning og kontaktlærerfunksjonen.

Nytt fag etter innføringen av kunnskapsløftet, programfag til valg. Det er ingen økning i rammene etter innføringen av faget, men i fagplanen står det at det skal gjennomføres bedriftsbesøk hospitering. Dette gir utfordringer økonomisk.

Fruktordningen, gratis frukt i grunnskolen. Ingen økning i rammene for å møte denne utgiftsposten. Utgift på ca 100.000,- i året.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Skolen driver en kontinuerlig evaluering av egen drift og egne undervisningsopplegg.

GAP-prosjektet (gladaktivitetsprosjektet) er nå faset over i det ordinære driftsbudsjettet, og skolen har videreført flesteparten av aktivitetene som er gjennomført tidligere. Vi ser at skolehverdagen kan være vanskelig å mestre for elever med behov for praktiske arbeidsformer. GAP-aktivitetene gir et kjærkomment avbrekk på ellers teoritunge dager. Likevel må vi ikke forledes til å tro at alle får fullverdig tilpasset opplæring ved å delta på slike aktiviteter. Skolen bør snarest initialisere et prosjekt som tar sikte på å gi bedre tilpasset opplæring for elever som sliter med å tilpasse seg i vår skole. Prosjektet søkes eksternfinansiert, men en egenandel må påregnes.

1.24 Kompetansesenteret for voksne.

Området.

Kompetansesenter for voksne ble fra høsten 2008 administrativt lagt til ungdomsskolen Senteret hadde ansvaret for grunnskoleopplæring for voksne, spesialundervisning for voksne, undervisning i norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige og flyktningetjenesten.

Voksenopplæringsdelen videreføres med samme nivå, mens flyktningetjenesten videreføres med en 10 % koordineringsstilling. En netto innsparing på 330.000 kroner.

1.40 Sakshaug skole

Området..

Skole og skolefritidstilbud

Antall elever med fremmedspråklig bakgrunn har en periode vært høgt, men er på vei nedover.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	10.166'	10.660'	11.167'	10833'	11 411'	11 356'
Elevtall ved skolestart høst	223	211	205	189	190	

Status og utfordringer generelt.

Utfordringene på Sakshaug skole oppleves som store, ved at et fåtall svært ressurskrevende elever legger beslag på rundt 5 årsverk. Det legger begrensninger på mulighetene for å tilpasse tilbudet til de øvrige elevene.

Spesifiserte målsettinger budsjett 2009.

Enheten har som målsetting å bli mer kostnadseffektiv, og øke kvaliteten på det tilbudet som gis.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvensbeskrivelse

Forslaget til budsjett gir mulighet til å opprettholde lærertettheten lik den som er for høsten 2008, men som følge av interne justeringer mellom skolene som følge av endring i elevtall, vil det bli overtallighet når lærer i permisjon inntre i stillingen. Det lar seg løse ved internoverføringer i kommunen.

Utvikling og omstilling generelt. Prosjekter:

Enheten vil i 2009 videreføre det nasjonale utviklingsprosjektet under paraplyen Kunnskapsløftet – fra ord til handling vi startet med i 2008. Sakshaug barnehage er enhetens samarbeidspartner i dette prosjektet. Utdanningsdirektoratet er oppdragsgiver og legger midler inn i prosjektet. HiNT er kompetansemiljø. Det er meningen og en forutsetning fra direktoratets side at prosjektet tilføres kommunale midler i form av egeninnsats og kompetansemidler.

Videre har enheten som intensjon å kjøre et delprosjekt under Kvalitetskommuneprogrammet i 2009, som går på sykefravær, i samarbeid med egen kommune.

1. 41. Røra skole

Området..

Grunnskole med egen skolefritidsordning

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	6.024'	6.355'	6.260'	6400	6900	7318
Elevtall skolestart høsten	116	122	132	131	134	

Status og utfordringer generelt.

Når byggearbeidene (heis/ventilasjonsanlegg/trapp/grupperom) blir ferdig i løpet av november måned, er skolen godt rustet bygningsmessig til å drive forsvarlig opplæring. Adkomst til de ulike rom blir bedret og forhåpentligvis vil luftkvaliteten bli mye bedre. En utfordring i den nærmeste tiden er å skaffe lærerne bedre kontorarbeidsplasser. Med kravet om mer tilstedeværelsestid på arbeidsplassen er det et stort behov for flere og mer skjermede arbeidsplasser.

Spesifiserte målsettinger budsjett 2008.

Å øke ansattes kompetanse på ikt-området for å gi elevene en enda bedre digital kompetanse

Driftsbudsjett med konsekvensbeskrivelse

Budsjettet gir muligheter til å videreføre dagens bemanningsnorm. Det gir også rom til å skifte ut en del utrangerte læreverk og erstatte disse med læreverk tilpasset Kunnskapsløftet

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Skolen vil satse på videreutdanning/etterutdanning for ansatte på flere områder. For 2009 håper skolen å komme i gang med en etterutdanningsenhet i engelsk, for alle lærerne. Det er ellers Ingen spesielle prosjekter på gang for tiden.

1. 42. Sandvollan skole**Området..**

Skole og skolefritidsordning

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	5.747'	6.165'	6.824'	6902	7094	7540
Elevtall ved skolestart høst	139	133	138	141	132	

Status og utfordringer generelt.

Skolen har utfordringer i forhold til innkjøp av nye lærebøker i lys av innføringen av Kunnskapsløftet og slitte bøker som har gått ut på dato.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser

Budsjettet gir mulighet til videreføring av dagens bemanningsnorm.

Å jobbe for tidlig innsats/styrking på lavere klassetrinn som en preventiv virkning av spes. ped. - elever på senere klassetrinn er vanskelig med dagens ressursgrunnlag..

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Internasjonalt. Avslutter Comenius våren – 09. Ser på et prosjekt med Nordplus og vurderer en prosjektsøknad. Dette er et samarbeid med en svensk skole. Jobber videre med Grønt flagg og prosjekt beskrivelsen der. Kreativt oppvekstmiljø (KOM). INNSATS som er frivillig leksehjelp etter skoletid for elever i 5. – 7.klasse.

Sammenslåingen av skole og barnehage. Dette er et stort arbeid. Først må administrasjon på plass. Deretter må enheten smelte sammen trinn for trinn.

1. 43 Utøy skole**Området..**

Grunnskoleopplæring. Det gis et tilbud om tilsyn før og etter skoletid for elever i 1. – 4. årstrinn i samarbeid med barnehagen. Skolefritidstilbudet med egen leder er nedlagt.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	5.403'	4.764'	5.010'	5.182	5338	5318
Elever ved skolestart høsten	87	84	83	80	77	

Status og utfordringer generelt.

En generell utfordring er å erstatte gamle læremidler med læremidler tilpasset Kunnskapsløftet.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser.

Budsjettet gir mulighet til å videreføre dagens bemanningsnivå.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Målsettingen er trygge elever som opplever mestring og tar ansvar.

Comenius utviklingsprosjekt: Fokus på helse og fysisk aktivitet i et internasjonalt perspektiv. Nytt samarbeidsprosjekt med skoler i andre land.

1. 44 Lyngstad skole

Området..

Skole, skolefritidsordning og barnehage.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift skole	3.324'	3.247'	3.217'	3123	3477	3424
Elever ved skolestart høst	57	56	52	49	49	

Status og utfordringer generelt.

Det er en stadig avveining mellom lærertetthet og bruk av midler til utskifting av lærebøker. Lyngstad skole skal innenfor rammene av Inderøyskolen ha tilnærmet lik gruppestørrelser som resten av barnetrinnet, det gir noen utfordringer m.h.t. organiseringen av opplæringen når flere årskull er sammenslått.

Spesifiserte målsettinger budsjett 2009

Å gi et best mulig pedagogisk tilbud innenfor gitte rammer.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser

Budsjettet gir rom for videreføring av dagens bemanningsnorm. Rammene utfordrer en del av kvalitetsarbeidet, bl.a. gjennomføring av lesekurs. Grensen for bruken av sammenslåtte grupper med flere årskull er sannsynligvis nådd.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Prosjektet "Utomhus" som en del av et mer omfattende samarbeidsprosjekt skole/barnehage innenfor rammene av Kvalitetskommuneprogrammet.

Videreføre lesekurs.

1.29 Lærlinger

Området..

Det har vært et mål å ha 7 lærlinger på kontrakt årlig innen barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Læretiden foreles likt mellom skole og barnehage.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	597'	349'	435'	601	613	651

Status og utfordringer generelt.

Inderøy kommune har fått godkjent egen lærlingering i barne- og ungdomsarbeiderfaget i samarbeid med Inderøy vgs. og Maritvold barnehage i Verdal.

Det er stor etterspørsel på enhetene om å få lærlinger. Fylkeskommunen har gått ut med en utfordring til kommunene om å inngå kontrakt med en lærling per 1000 innbyggere. Inderøy kommune innfrir

disse forventningene.

9.5 Barnehageområdet.

Lovfestet rett til barnehageplass vil tre i kraft i 2009. Så langt er definisjonen at alle som søker plass ved hovedopptaket skal ha fått et tilbud i løpet av høsten 2009. For de kommunene som har løpende opptak er det bedt om at det settes en dato som definerer hovedopptak.

Inderøy kommune gir tilbud til alle som søker. Noe av utfordringene er at foreldre gjennomgående har barnehage i egen krets som hovedprioritering når de søker. Det kan kommunen ikke tilby alle foreldre som søker på Røra. Det er ledig plasser i barnehager på Sakshaug. Regjeringen vil komme med nærmere klargjøring av hva som ligger i å få tilbud om plass, men det antas at tilbud innen en radius av 1 mil vil fylle lovens krav.

Regjeringen viderefører satsene for maksimalpris for helplass med 2330 kroner per måned. Målsettingen om å komme ned på 1750 (2005-kroner) i 2012. Statstilskuddet er økt med gjennomgående 5,5 %, og regjeringen forutsetter at dette skal dekke både effekten av at foreldrebetalingen ikke økes, og effekten av lønnsoppgjøret. Denne premissen holder ikke. Når effekten av lønnstillegg våren 2009 legges inn i endelig budsjett for enhetene, vil egenfinansieringen øke på området fra 2008 til 2009.

Rammene til barnehageområdet holdes uendret i forhold til revidert budsjett 2008. Tilskudd til private barnehager er økt med 150.000 kroner ut over dette.

1.26 Fellesutgifter barnehager

Området.

Ressurser til spesialpedagogisk hjelp etter opplæringslova og tiltak funksjonshemmede barn etter lov om barnehager. Statstilskuddet til disse tiltakene legges også hit. Tiltak i private barnehager budsjetteres her.

I tillegg ble kommunalt tilskudd til private barnehager utgiftsført på kapittelet, og skjønnsmidler til nye barnehageplasser tidligere inntektsført i sin helhet her til og med 2007

Midler til felles kompetanseutvikling legges hit.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift *	1.223'	1.588'	1.475'	1 283'	1 386'	1 500

* Budsjett- og regnskapstall for opprinnelig formål, tiltak funksjonshemmede barn. Overføring private og skjønnsmidler er holdt utenfor.

Status og utfordringer generelt.

Det er stort press på disse ressursene. Det kommer inn beskrivelser av behov og forespørslar som langt overskrider de stillingene som er opprettet til formålet.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Det er over statsbudsjettet bevilget midler til kompetanseheving på barnehageområdet. Inderøy kommune mottar midler, med utgangspunkt i innsendt kompetanseplan.

Kompetanseplanen er en felles plan for private og kommunale barnehager i Inderøy kommune.

1.45 Sakshaug barnehage.

Området.

De tre barnehagene Folkvang, Karius og Baktus, åpen barnehage, ble samlokalisert i nybygd barnehage på Årfallet senhøstes 2006.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	916'	837'	1.041'	1.535'	1 798'	1 744'

Status og utfordringer generelt.

Nybygd barnehage. Holder på å bo oss inn. Mangler gruppe/møterom grunnet at småbruket er utleid. Når nybarnehagen ble planlagt/tegnet var alle spes.ped rom, møterom lagt til småbruket. Ved at boligen kan fristilles til planlagt formål vil disse behovene bli dekket.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser.

Bemanningsnormen videreføres.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

0-3 årsavdelingen arbeider med 2 prosjekter:

NAFO – flerkulturelt arbeid i barnehagen i regi av Fylkesmannen i N-T og HINT

Den tredje pedagogen, tilrettelegging av rommet.

Hele barnehagen: Arbeid med pedagogisk dokumentasjon Deltar i nasjonalt prosjekt sammen med Sakshaug skole: Fra ord til handling

1. 46 Røra barnehage

Området.

Barnehagen har 3 avdelinger, og er plassert i egne og delvis leide lokaler på Lensmyra. Sammenslått med den private barnehagen Lensmyra barnehage i 2004.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift		848'	484'*	721'	1025'	959'

* Budsjettert med 617'. Det gode resultatet er skyldes økt statstilskudd som ikke var forutsatt.

Status og utfordringer generelt.

Bygningene er av nyere dato, og fungerer rimelig godt. Med opp til 60 barn der er det enkelte ganger for lite areal. Uteområdet blir mye brukt, men det gjenstår å kjøpe inn og montere en del leikeapparater.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Fokus på:

- FNs barnekonvensjon
- Barns medvirkning
- Estetiske fagområder
- Å legge til rette for gode læringsprosesser
- Å gi rom for del lekende menneske
- Å bli glad i bygda si og naturen
- Å lære om barn i andre land og kulturer

1. 47. Sandvollan barnehage

Området..

Barnehagen ble utvidet med nytt bygg i 2006. Barnetallet økte fra 26 til rundt 50 i løpet av 2006 som konsekvens av denne utbyggingen.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	270'	277'	425'*	746'*	944'	924

* Økningene er en konsekvens av at antall barn ble mer enn doblet høsten 2006, og helårsvirkning for 2007.

Status og utfordringer generelt.

Barnehagen vil kunne videreføre dagens nivå med foreliggende budsjettforslag

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Sammenslåingen som ble gjennomført 01.09.08 er under kontinuerlig utvikling. Her vil det underveis skje endringer administrativt med fordeling av arbeidsoppgaver. Et tettere samarbeid mellom skole og barnehage faglig skal også følges opp. Her vil samarbeidsgrupper oppstå underveis.

Utviklingen av et felles utområde med skolen er ikke ferdigstilt etter utbyggingen av barnehagen. Dette må ses i sammenheng med endelig ferdigstilling av utområde til barnehagen.

1. 48 Utøy barnehage

Området..

Barnehagen holder til i leide lokaler i underetasjen på Utøy bedehus.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	149'	101'	204'	277'	410'	392'

Status og utfordringer generelt.

Barnehagen har fått nybygde og funksjonelle lokaler for utvendig soveplass og oppvarmet vognbu, og har i dag hensiktsmessige lokaler til formålet.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

Trygge barn som trives og utvikler seg på alle områder, og får den omsorg de har behov for. Legge til rette slik at foreldre får det tilbudet de har behov for.

Aktuelle prosjekter.

Nettverksarbeid – læringsbegrepet i barnehagen

1. 49 Lyngstad barnehage

Området..

Skole, skolefritidsordning og barnehage.

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift barnehage	245'	259'	210'	272'	419'	402

Status og utfordringer generelt.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvenser

Driften videreføres på samme nivå.

Utvikling og omstilling. Prosjekter.

- Samarbeidsprosjekt skole/barnehage innenfor rammene av Kvalitetskommuneprogrammet

9.6 Næring og Plan, FDV og VAR

1.50 Generell administrasjon

Området..

Må i 2009 ses i sammenheng med ny enhet servicetorg med sentral stabs- og støttefunksjon

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	359'	218'	291'	272'	248'	257'

1.53 Forvaltning, drift og vedlikehold. FDV.

Området.

Nøkkeltall.	2006	2007	2008	2009
Regnskap	17.5 mill	19.7 mill		
Budsjett.		19,8 mill	20,5 mill	21,6 mill
Avskrivninger	6.981	7.942	6.858	
Til drift	10.605	11.704	13.393	
Leietakere	125-130	125-130	125-130	
Årsverk	28	28	27,6	
Renhold				
Vaktmester				
Andre				

Status og utfordringer generelt.

Generelt stort etterslep på bygningsvedlikehold.
Fagleder for vaktmestertjenesten må ansettes permanent.
Det er sterkt ønskelig med en fagleder for renholdstjenesten.

Driftsbudsjettforslaget m/ konsekvenser.

Økte lønnsutgifter justert opp.
Økte strøm/energi utgifter -5 % av 3.9 mill
Økt leie Inderøy kulturhus - 4,5 % ihht avtale
Økt forsikringspremie 4 % av 700 000
Generell prisstigning på øvrige driftsutgifter 4%
Husleieinntekter justeres opp med 3 % av 8 6 mill, utleiefrekvens 96%

Investeringer og ekstraordinært vedlikehold spesielt.

Ekstra innsats på maling beising av kommunale bygg

400 000 kr

Skifting av dårlige tak (div. bygg ungdomsskolen)	450 000 kr
Utskifting av vinduer /etterisolering (div bygg ungdomsskolen og Inderøyheimen)	900 000 kr
Mur/ vareinntak Sakshaug barneskole	50 000 kr
Renovering av fyrrom med utstyr Røra barneskole	500 000 kr
Tiltaksvurdering forhold til setningsskader på "Katta" – Ungdomsskolen	50 000 kr
Div. uforutsett	500 000 kr
Flere bad på sykeheimen renoveres.	
Bad med dusj og toalett til korttidsopphold ved "rødstua"	
Vedlikehold i h.h.t. branntilsynsrapport på sykeheimen.	
Ferdigstilling av eksisterende utbyggingsprosjekter.	
Ventilasjon medikamentrom på sykeheimen	
Ferdigstille uteområdene på Årfall	

Økonomiplanforslaget. Særskilte forhold

Økt bygningsmasse i henhold til økonomiplanen medfører økte driftskostnader til energi renhold, vaktmestertjenester med mer.

Kostnadseffektivisering. Spesifiserte tiltak med angivelse av økonomiske potensialer.

FDV har energiutgifter på ca 3.9 million – etterisolering og vindusutskifting har potensial for å redusere energiutgiftene betydelig.

Skifting av tak /maling og beising er helt nødvendig for å unngå større kostnader til utskifting / reparasjoner senere.

Fyrrom på Røra skole bør renoveres og sirkulasjonspumpe fra ca 1950 må byttes ut. Dårlig utnyttelse av sentralvarmen må suppleres med panelovner som gir unødvendige energiutgifter. Et tidsspørsmål før dagens anlegg bryter sammen. Kan da også tilrettelegges for biovarme.

Salg av kommunale boliger for å redusere samlet bygningsmasse.

Næring og plan

Felles kommentar

Ansvarsområde: Næring og plan (Ansvar 511, 512 og 513; 541, 542, 543 og 547; 551, 553 og 554; 571 og 574; 591).

Status og utfordringer generelt.

Pr. 17.10.2008 er det 5,3 årsverk knyttet til Næring og plan. Enheten har i tillegg én stilling vakant etter skog- og miljøansvarlig (100 %).

Status er at vi med dagens bemanning klarer å holde oss brukbart à jour hva angår saksbehandling innenfor jordbruk, byggesak og kart/oppmåling. På plan er vi noe på etterskudd da arealplanlegger har fungert som enhetsleder mye av året samt at konsulent har vært nødt til å prioritere landbruk fremfor plan.

Det er behov for å erstatte tapt saksbehandlerkapasitet på skogbruk/viltforvaltning/friområder samt miljøforvaltning. Dette krever nyansettelse.

Spesifiserte målsettinger budsjett 2009.

Det vil være en hovedmålsetting å arbeide mer teamorientert. Dette for å avlaste enkeltsaksbehandlere på spesielt arbeidskrevende og konfliktfylte saksområder, samt skape en mer dynamisk og lærende enhet. I tillegg vil det selvfølgelig gi oss en bedre beredskap i forhold til ferieavvikling, evt. sykefravær og det faktum at folk kan komme til å slutte hos oss.

Det er en hovedmålsetting å kunne gi et godt servicetilbud til alle kunder/brukere i tråd med det som til enhver tid forventes av oss. Dette innbefatter også forventningene fra overordnede myndigheter på fylkesnivået og statlig nivå, det meste av dette "lovbestemte" forventninger.

Det er en sentral målsetting for 2009 å effektivisere saksbehandlingen innenfor hele enheten. Dette vil frigjøre nødvendig tid til utviklingsarbeid.

For posten "andre driftsutgifter" videreføres tallene fra opprinnelig budsjett 2008. Kostnadene her burde kanskje vært indeksregulert, men forutsatt investeringer i GPS-utstyr forventer vi en kostnadsgevinst allerede for 2009 som vil kunne forsvare at posten driftsutgifter holdes uendret. Det legges opp til indeksregulering av alle gebyrer innenfor oppmåling, byggesak og plan på om lag 5 %, men inntektsanslaget holdes likevel på samme nivå som i opprinnelig budsjett 2008. Dette gjøres pga en noe lavere forventning knyttet til Kart- og oppmålingsgebyrer, siden det her har vært en ekstraordinær aktivitet i 2008 grunnet innføringen av eiendomsskatt med påfølgende behov for oppmåling.

Utvikling og omstilling generelt. Prosjekter

Eksternt rettede prosjekter som kan kreve ekstra innsats fra oss er "Samfunnsutviklingsprosjekt Inderøy" og Nessjordet.

Investeringer og ekstraordinært vedlikehold spesielt

Investeringer i eget GPS-utstyr ser ut til å kunne gi innsparinger, for kommunen på i størrelsesorden kr 100.000 pr år. Dette betyr at sannsynlig investeringskostnad på kr 200.000 samt årlig Serviceavtale og CPOS-abonnement på kr 25.000 vil kunne være dekket gjennom sparte driftskostnader i løpet av

to til tre år.

Ekstraordinære kostnader knyttet til nykartlegging (investeringsbudsjett): Kartet erstatter dagens som er fra 1995. Kartet er en del av GEOVEKST-samarbeidet (samfinansiering mellom Staten, Kommunen, Vegvesenet, Televerket, NTE, Fylket Landbruk, NSB). Nyfotografering ble foretatt mai 2008. Total kostnadsramme ca. 1,8 mill, vår andel ca. kr. 500.000,-. Av dette beløpet gjenstår å betale kr. 110.000 i 2009 og 110.000 i 2010. Det foreslås at kostnadene for 2009 og 2010 plasseres som investeringer på Næring og plan. Hvis disse kostnadene ikke får plass i investeringsbudsjettet, må driftsbudsjettet for Næring og plan justeres tilsvarende.

1.51 Plan, oppmåling og byggesak.

Området.. Se felles kommentar under						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	917'	905'	880'	1187'	1126'	1190'

1.52 Brannvern

Området.. Se felles kommentar under						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	2.013'	2.019'	2.938'	3.260'	3.125'	3.398'

1.54 Næringsvirksomhet

Området.. Se felles kommentar under						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	776'	807'	879'	859'	970'	959'

1.55 Miljø og naturforvaltning

Området.. Se felles kommentar under						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	412'	450'	459	528'	467'	467'

1.57 Diverse næring

Området.. Se felles kommentar under						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	113'	61'	157'	417'	194'	184'

1.59 Parker/anlegg/Mustrøparken

Området.. Se felles kommentar under						
Nøkkeltall.						
	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009

Netto drift			56'	66'	52'	52'	
-------------	--	--	-----	-----	-----	-----	--

Samferdsel/Teknisk drift

1.56 Samferdsel/Teknisk drift

Området..

Teknisk drift har ansvar for følgende områder:

Inderøy kommunale vannverk: Forvaltning, planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av ledningsnett, pumpestasjoner, høydebasseng og renseanlegg. Løpende kontroll av vannkvalitet i renseanlegg og på nett.

Inderøy kommunale avløpsverk: Forvaltning, planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av ledningsnett, pumpestasjoner, og renseanlegg. Løpende kontroll av vannkvalitet fra renseanlegg.

Kommunale veger: Forvaltning, planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet.

Renovasjon: Saksbehandling vedr. renovasjon. Drift besørges av det interkommunale selskapet Innherred Renovasjon

Vedlikehold av kommunale kaier: Gjelder Skjelvågen kai, hvor drift og vedlikehold utføres av båtforening

Nøkkeltall.

	2004	2005	2006	2007	Bud 2008	Bud 2009
Netto drift	2.610'	2.702'	3.342'	3.519'	3.767'	4.079'

Kommentarer VAR-området

Ansvarsområde 611

Vann

Status og utfordringer generelt.

I vedtatt kommunedelplan er sikkerhet prioritert. Bygninger og anlegg må holdes i god stand. Siste år er det innmeldt 15 nye abonnenter.

Spesifiserte målsettinger budsjett 2009

Økt sikkerhet fra Røflovatnet til Straumen. Basseng og beredskap for å reparere lekkasjer. Investeringer går til nytt høydebasseng på Flaget og utskifting av hovedvasslendingen fra Røflovatnet. Det er registrert strekninger med groptæring.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvensbeskrivelse

Ordinært driftsbudsjett videreføres med følgende justeringer:

- 1. Justert opp i forhold til pristigning - 4 %*
- 2. Justert i forhold til generell lønnsøkning – 5%*
- 3. Justeres opp i forhold til økt stømpris - 5%*
- 4. Det legges opp til økte inntekter og økte gebyrsatser.*

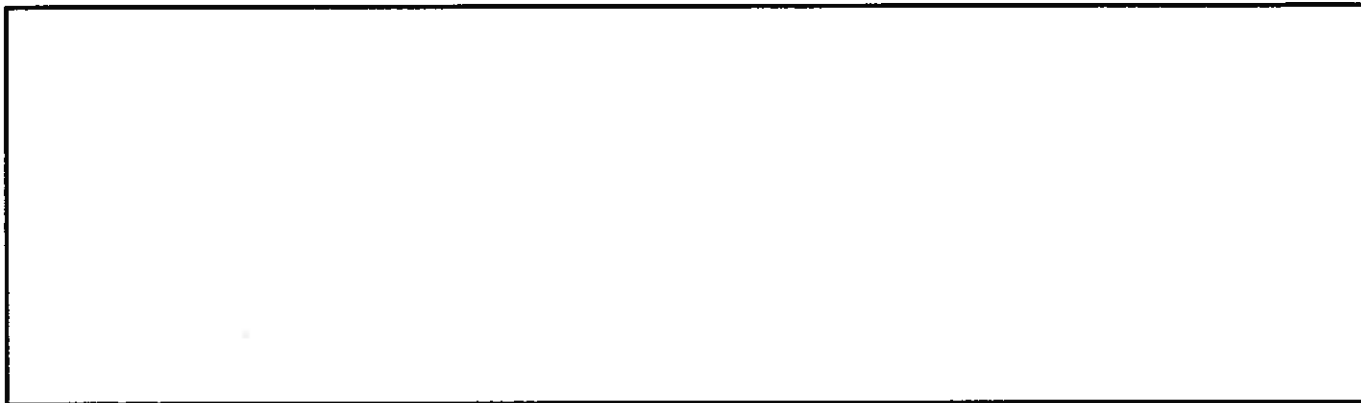
Utvikling og omstilling generelt. Prosjekter

Flere ansatte har passert 62 år. Det legges vekt på å beholde kompetansen ved å stimulere seniorenene til å jobbe og ved å overføre kunnskap til nyansatte.

Investeringer og ekstraordinært vedlikehold spesielt

Utskifting av umoderne elektrisk utstyr

Eldre rørsystem med eternittrør bør skiftes ut.

Ansvarsområde 621 og 622**Avløp****Status og utfordringer generelt.**

Bygninger og anlegg må holdes i god stand. Kompetansen må opprettholdes for å sikre god og effektiv drift.

Siste år er det innmeldt 2 nye abonnenter.

Spesifiserte målsettinger budsjett 2009

Behov for å starte arbeid med en kommunedelplan for avløp. Bør ta utgangspunkt i god vannkvalitet og omfatte både utøvelse av myndighet og FDV.

Driftsbudsjettforslaget m/konsekvensbeskrivelse

Lønnsøkninger og prisstigning tas inn.

Utvikling og omstilling generelt. Prosjekter

Flere ansatte har passert 62 år. Det legges vekt på å beholde kompetansen ved å stimulere seniorene til å jobbe og ved å overføre kunnskap til nyansatte.

Investeringer og ekstraordinært vedlikehold spesielt

Utskifting av umoderne elektrisk utstyr

POLITISK ORGANISASJON	Budsjett 2008	% endr 2008/2007	Budsjett endringer 2008/2007	Budsjett Rev bud 2008 (juni)	Lønns- oppgjøret 2008	Endelig revidert bud 2008	Oppdat prognose 2008	Samms merforbr 2008	Lønns- overheng 2009	Reell endringer 2009	Omford grunn- skole	Budsjett forslag 2009	Økonomiplan		
													2010	2011	2012
1.01 Ordfører	835	18,9 %	0	835		835	890	55		50		885	885	885	
1.02 Komiteene	551	25,2 %	0	551		551	650	99				551	551	551	
1.04 Overformynderiet	31	0,0 %	0	31		31	31	0				31	31	31	
1.05 Diverse nemnder	50	31,6 %	0	50		50	50	0				50	50	50	
1.06 Valg	-	-100,0 %	0	0		0	0	0		185		185	0	185	
1.07 Revisjon og kontroll	786	14,9 %	0	786		786	786	0		14		800	800	800	
1.09 Tilleggsbevilgninger	-	#DIV/0!	0	0		0	0	0		0		0	0	0	
	6 341	5013,7 %	1800	8 141		9 16	7400	-741	-3741	0		4800	4800	4800	
ENHETENE															
1.10 Fellesjenn (Ung/Flyndra)	2 324	0,4 %	0	2324	7	2331	2324	0	11	140		2475	2475	2475	
1.11 Rådmann	2 242	3,6 %	0	2242	56	2298	2242	0	87	0		2329	2329	2329	
1.12 Kundetorg	2 389	0,9 %	-200	2189	54	2243	2189	0	85	-300		1974	1974	1974	
1.13 Bibliotek	980	2,7 %	0	980	69	1049	980	0	107			1087	1087	1087	
1.14 Kultur	1 251	0,2 %	0	1251	26	1277	1251	0	40	0		1291	1291	1291	
1.15 Utvikling/faglig bistand	-	#DIV/0!	0	0		0	0	0		0		0	0	0	
1.16 Personal/kompetanse	2 646	-1,2 %	0	2646	21	2667	2646	0	33	200		2879	2879	2879	
1.17 Tap på fordringer	60	0,0 %	0	60		60	60	0		60		60	60	60	
1.18 Økonomi	3 101	-28,0 %	-100	3001	46	3047	3201	200	72	200		3273	3273	3273	
1.19 Felles IT-tjenester	3 725	0,8 %	-100	3625	25	3650	3625	0	40	0		3665	3665	3665	
	-					0		0				0	0	0	
1.21 Fellesutgift grunnskolen	2 740	0,0 %	-575	2165		2165	2165	0		1300	545	4010	4210	4610	
1.23 Ungdomsskolen	16 211	-0,7 %	0	16211	703	16914	16211	0	1276	-330	-136	17351	17351	17351	
1.24 Kompetansese- voksne	1 915	-24,8 %	0	1915	52	1967	1700	-215	99			1684	1684	1684	
1.26 Fellesutgift barnehage	1 563	-137,1 %	-275	1288	98	1386	1288	0	154	58		1500	1500	1500	
1.27 Kulturskolen	2 132	-0,1 %	-20	2112	91	2203	2112	0	142	130		2384	2384	2384	
1.29 Lærlinger	544	0,0 %	0	544	69	613	544	0	107			651	651	651	
						0						0	0	0	
1.31 Helseøstertjenesten	1 876	-1,9 %	-320	1556	62	1618	1556	0	95			1651	1651	1651	
1.32 Legetjenesten	3 798	3,7 %	0	3798	103	3901	3798	0	161			3959	3959	3959	
1.33 Rehabiliteringstjeneste	2 217	8,9 %	0	2217	97	2314	2217	0	152	110		2479	2479	2479	
1.34 Sosialtjenesten	12 245	-4,9 %	770	13015	177	13192	14015	1000	277	1730		15022	15022	15022	
1.35 Pleie og omsorg	33 652	0,3 %	-479	33173	2068	35241	35050	1877	2965	700		36838	37138	37738	
1.36 Kjøkken	1 701	-1,3 %	0	1701	101	1802	2001	300	157	142		2000	2000	2000	
1.37 Hjern og arbeid	10 283	13,7 %	-385	9898	528	10426	10000	102	814	-400		10312	10312	10312	
1.38 Psykisk helse	1 742	1,6 %	0	1742	55	1797	1742	0	86			1828	1828	1828	
						0						0	0	0	
1.40 Sakshaug skole	10 969	1,0 %	0	10969	442	11411	10969	0	808	-17	-404	11356	11356	11356	
1.41 Rera skole	6 608	4,3 %	0	6608	292	6900	6608	0	529	-15	196	7318	7318	7318	
1.42 Sandvollan skole	6 860	1,2 %	0	6860	234	7094	6860	0	479	-11	122	7450	7450	7450	
1.43 Uøy skole	5 138	1,0 %	0	5138	200	5338	5138	0	363	-6	-177	5318	5318	5318	
1.44 Lyngstad skole	3 360	1,1 %	0	3360	117	3477	3360	0	216	-6	-146	3424	3424	3424	
						0						0	0	0	
1.45 Sakshaug barnehager	1 503	11,5 %	0	1503	295	1798	1503	0	461	-220		1744	1744	1744	
1.46 Rera Barnehager	875	13,2 %	0	875	150	1025	875	0	234	-150		959	959	959	
1.47 Sandvollan barnehage	750	12,2 %	0	750	194	944	750	0	304	-130		924	924	924	
1.48 Uøy barnehage	343	9,4 %	0	343	67	410	343	0	104	-55		392	392	392	
1.49 Lyngstad barnehage	326	17,1 %	0	326	93	419	326	0	146	-70		402	402	402	
						0		0				0	0	0	
1.50 Generell administrasjon	381	3,0 %	-150	231	17	248	231	0	26			257	257	257	

	Budsjett 2008		Budsjett endringer	Grodkj Rev bud 2008 (juni)	Lønns- oppgjøret 2008	Endelig revidert bud 2008	Oppdatert prognose 2008	Samns merforbr 2008	Lønns- overheng 2009	Reell endringer 2009	Omford grunnskole	Økonomiplan		
	% endr 2008/2007	2008										Budsjett 2009	2010	2011
1.52 Brannvern	3 205	5,3 %	-80	3125	451	3125	3125	0	706	273		3398	3398	3398
1.53 Bygg- e tndom (FDV)	20 509	3,4 %	-450	20059	32	20510	20250	191	51	850		21615	21615	21615
1.54 Næringsvirksomhet	938	4,2 %	0	938		970	938	0				989	989	989
1.55 Miljø- og naturforvaltning	467	0,1 %	0	467		467	467	0				467	467	467
1.56 Samferdsel/teknisk drift	4 046	17,7 %	-300	3746	21	3767	3550	-196	33	300		4079	4079	4079
1.57 Diverse næring	194	0,0 %	0	194		194	194	0		-10		184	184	184
1.59 Parker/anlegg- Miuustrø	52	0,0 %	0	52		52	52	0				52	52	52
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
-	-	-100,0 %	0	0		0	0	0				0	0	0
-	-	-100,0 %	0	0		0	0	0				0	0	0
-	-	-100,0 %	0	0		0	0	0				0	0	0
DIV OVERFØRINGER														
1.72 Kirken	3 205	2,8 %	0	3205		3205	3205	0				3205	3205	3205
1.74 Kulturhus	600	-13,5 %	0	600		600	600	0				600	600	600
1.75 PP-Tjenesten	1 850	19,4 %	0	1850		1850	1850	0				1850	1850	1850
1.76 Hjelpestønad	-	#DIV/0!	0	0		0	0	0				0	0	0
1.78 Overfør private barnhø	1 350	22,7 %	0	1350		1350	1350	0		150		1500	1500	1500
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
SKATT, RAMMETILSKUDD MV														
1.80 Inntektstuljevning	-27 905	8,0 %	-464	-28369		-28369	-28369	0		1113		-27256	-27986	-28351
1.81 Skatt	-92 669	1,9 %	2618	-90051		-90051	-91990	-1939		-7087		-97138	-97138	-97138
1.82 Rammeoverføring	-64 416	6,1 %	1582	-62834		-62834	-63773	-939		-16078		-78912	-79726	-79726
1.83 Statistisk flytninger	-1 000	-33,3 %	0	-1000		-1000	-820	180		0		0	0	0
1.84 Eiendomsskatt	-3 000	30,4 %	0	-3000		-3000	-2800	200		100		-2900	-2900	-2900
1.85 Øremerkede tilskudd	-3 977	0,0 %	0	-3977		-3977	-3977	0		3977		0	0	0
1.86 Kompensasjonstilskudd inv.	-4 304	12,1 %	0	-4304		-4304	-4500	-196		0		-4304	-4304	-4304
1.87 MVA-ref. investering	-	-100,0 %	-1500	-1500		-1500	-659	841		1500		0	0	0
1.88 Skjønnsmidler barnhø	-4 000	37,9 %	0	-4000		-4000	-5200	-1200		-1200		-5200	-5200	-5200
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
FINANSTRANSASJONER														
1.91 Renteutgifter	12 173	32,3 %	0	12173		12173	12600	427		-100		12073	12373	12373
1.92 Avdrag	13 023	2,9 %	0	13023		13023	13023	0				13023	13023	13023
1.93 Formidlingslån (renter)	-	#DIV/0!	0	0		0	0	0				0	0	0
1.94 Avskrivninger	-13 526	6,3 %	0	-13526		-13526	-13526	0		-150		-13676	-13676	-13676
1.95 Kalkulatoriske kostnad	-381	8,2 %	0	-381		-381	-381	0		92		-381	-381	-381
1.96 Eigenkapitalinnskudd	452	-62,7 %	0	452		452	452	0		0		544	544	544
1.97 Premieavvik	-5 472	439,1 %	0	-5472		-5472	-5472	0	-98	0		-5570	-5570	-5570
1.98 Interne finanstrans.	483	90,2 %	-1372	-889		-889	-889	0	4309			3020	4049	3314
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
-	-		0	0		0	0	0				0	0	0
Sum mindre-/merforbruk	-45	#DIV/0!	-	-45	7 225	-45	0	45	7 757	-7 712	-	0	0	0
Sum enheter og pol org	194 474	#DIV/0!	-864	193 610	7 225	193 610	196 281	2 671	7 855	4 662		206 677	206 992	207 877

	Budsjett 2008		Budsjett endringer	Grodkj Rev bud 2008 (juni)	Lønns- oppgjøret 2008	Endelig revidert bud 2008	Oppdat prognose 2008	Samns merforbr 2008	Lønns- overheng 2009	Reell endringer 2009	Omford grunn- skole	Økonomiplan								
	Budsj % endr 2008/2007	2008										2010			2011			2012		
												Budsjett forslag 2009	2010	2011	2012					
Hovedområder samlet																				
Politiske organer m/rev	2 253	9,1 %	-	2 253	-	2 253	2 407	154	-	249	-	2 502	2 317	2 502	2 317					
Sentraladministrasjon/støtte	14 163	-7,3 %	-400	13 763	202	13 965	13 963	200	317	100	-	14 180	14 180	14 180	14 180					
Kultur og kirke	8 472	0,2 %	-20	8 452	490	8 638	8 452	-	289	130	-	8 871	8 871	8 871	8 871					
Ungdomsskole	16 211	-0,7 %	-	16 211	703	16 914	16 211	-	1 276	-	-	17 351	17 351	17 351	17 351					
Grunnskole	35 675	1,6 %	-575	35 100	1 285	36 385	35 100	-	2 395	1 245	-	38 876	39 076	39 476	39 476					
Barnehager	6 710	2429,0 %	-275	6 435	897	7 332	6 435	0	1 403	-417	-	7 421	7 421	7 421	7 421					
Andre opplæringsjenester	4 309	-7,1 %	0	4 309	121	4 430	4 094	-215	206	-330	-	4 185	4 185	4 185	4 185					
Sum skoler, barnehager mv	62 906		-850	62 056	3 006	65 062	61 840	0	5 280	498	-	67 834	68 034	68 434	68 434					
Pleie og omsorg, kjøkken mv	35 353	0,2 %	-479	34 874	2 169	37 043	37 051	2 177	3 122	842	-	38 838	39 138	39 438	39 738					
Hjem og arbeid inkl tilsk Flyr	11 903	11,7 %	-385	11 518	-169	12 053	11 620	102	825	-260	-	12 083	12 083	12 083	12 083					
Sosialtjenester/barnvern mv	12 645	-4,8 %	770	13 415	577	13 592	14 415	1 000	277	1 730	-	15 422	15 422	15 422	15 422					
Andre helsejenester	9 633	3,3 %	-320	9 313	317	9 630	9 313	0	494	110	-	9 917	9 917	9 917	9 917					
Sum helse og sosial	69 534		-414	69 120	2 894	72 318	72 399	3 278	4 718	2 422	-	76 260	76 560	76 860	77 160					
Nærings-, FDV-, og Var	30 805	4,6 %	-980	29 825	633	30 458	29 820	-5	992	1 413	-	32 230	32 230	32 230	32 230					
- herav VAR		-100,0 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Ekstraordinære kostnader	-	#DIV/0!	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Ufordelt	-		-	-	-	-	-	-	-	-150	-	-	-	-	-					
Reserve lønnsoppgjør	6 341		1 800	8 141	-	916	7 400	-741	-3 741	-	-	4 800	4 800	4 800	4 800					
Sum enheter drift	194 474	7,8 %	-864	193 610	7 225	193 610	196 281	2 671	7 855	4 662	-	206 677	206 992	207 877	207 992					
Kontroll																				
Spesifikasjon felles	2324	0,4 %	0	2324	7	2331	2324	0	11	140	-	2475	2475	2475	2475					
Flyndra - hjem og arbeid	1620	0,6 %	0	1620	-697	1627	1620	0	11	140	-	1771	1771	1771	1771					
Flyndra - VAT-plasser	400	0,0 %	0	400	400	400	400	0	0	0	-	400	400	400	400					
Flyndra - ungdomsprosjektet	304	0,0 %	0	304	304	304	304	0	0	0	-	304	304	304	304					